

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXI

Price 15c

Chicago, Ill. — Ketvirtadienis, Rugpjūčio-August 28 d., 1975 m.

Kaina 15c

201

ARGENTINOS KARIAI BANDYS IVESTI TVARKA

EGIPTO IZRAELIO TAIKOS SUTARTIS BAIGIAMA PRIRUOSTI PASIRAŠYMIUI

Kisingeris išskrido į Egiptą su Izraelio nuolaidom

ALEKSANDRIJA. — Egipto politiniai autoritetai praneša, kad Egiptas ir Izraelis susitarė dėl interim (laikini) taikos sutarties terminų ir kad surašytąjį dokumentą savo inicialiais Egiptas pasirašys šį penktadienį ar šeštadienį.

Antradienio vakarą vėlai Valstybės sekretorius Henry A. Kissingeris išskrido į Egiptą su Izraelio priimtu sutarties tekstu galutinam Egipto prezidento Anvar Sadat apsvaistymui.

Egipto informacijomis, Kissingeris ir Sadat baigs raštiškai išlyginti kai kurias naujausias Izraelio versijas ir kai kurias galutines Egipto pastabas. "Sutartis jau yra pasiekusi surašymo momento, belieka problema, kaip tinkamai išreikšti žodžiais", pareiškė Egipto informacijos sluogsniai.

Jeruzalėje Kissingeris posėdžiavo per šešias valandas su Izraelio lyderiais ir paskui pasakė laikraščiu atstovams, kad šiuo metu dar tebesitaria dėl kai kurių "smulkių ir delikatiškų smulkmenų", kurių dalis jau yra abiejų šalių priimtos.

"Mes darome pastebimą pažangą į sutartį ir į nervų suirimą ir dėlto dabar eina lenktynės, kas pirma laimės (sutartis ar nervų sugriuvimas), pajaukiau Kissingeris, kurio bujojančių optimizmą parėmė Izraelio užsienio reikalų ministras Yigal Alon pasakydamas "Mes padarėme stebėtiną progresą".

"Mes esame įsimerkę į galutinę sutarties paragrafų suformavimą", pasakė Kissingeris išskrisdamas į Aleksandriją; mes turime dėti visas pastangas, kad derybos baigtųsi kelių dienų bėgyje". Vėliau, ministras Alon oficialiai pareiškė, kad Izraelis grąžina Egiptui kai kurias teritorijas.

Su Kissingeriu skrendantis vyresnis pareigūnas pasakė "Mes tvarkome galutinę dokumentaciją ir tai yra pekiškai daug darbo". Jis dar pridūrė, kad sutartis inicialiais bus pasirašyta šią savaitę, o vėliau pilnai pasirašyta Genevoj, Šveicarijoje. Sutarties pradės galioti kai tik tarp Egipto ir Izraelio bus susitarta dėl kai kurių techninių smulkmenų. Tas diplomatas, skraides drauge Kissingerio lėktuve pastebėjo, kad Kissingerio skraidymai iš vieno galo į kitą baigsis šį šeštadienį arba nekuomet. Sutartis šiuo tarpu sutrumpintai yra tokia:

- Izraelis pasitraukia į rytus už Mitla ir Giddi praėjimų kalnuose, bet prie Giddi pasilaiko stebėjimo punktą Egipto pusėje.

- Kalnų praėjimuose bus įrengtos šešios mažesnės stebėjimo stotys, kuriose abidvi šalys galės saugoti savąją pusę nuo staigaus nelaukto puolimo.

- Izraelis atpleidžia aliejaus laukus prie Suezio įlankos. Egiptas perima Sinajaus kalnuose Jungtinių Tautų prižiūrimą buferinę zoną, o likusioji Izraelio

IŠ VISO PASAULIO

BANKOK, Tailandas. — Komunistai tvirtai paėmė į savo rankas Laos kontrolę. Diplomatiniuose sluoksniuose Vientiane kalbama, kad Pathet Lao komunistai žada kuriam laikui palikti valdžią Laos koalicijai, kur ministeris pirmininkas Souvanna Phouma būtų tik figūra, o ne negincijama jėga pasilikty komunistai.

NEW YORKAS. — Metropolitinis meno muziejus sutiko mokėti \$5.1 milijonus dolerių už aukštai vertinamą japonų meno kūrinių kolekciją. Siūlomoji suma \$5.1 milijonų skaitoma tik pusė sumos, kuria tie kūriniai esą įvertinti.

MONROE, La. — Tos pačios rūšies encephalitis (miego liga), nuo kurios 31 asmuo jau mirė Mississippi valstijoje, jau pirmą kartą pasirodė kaimyninėje Louisianoje.

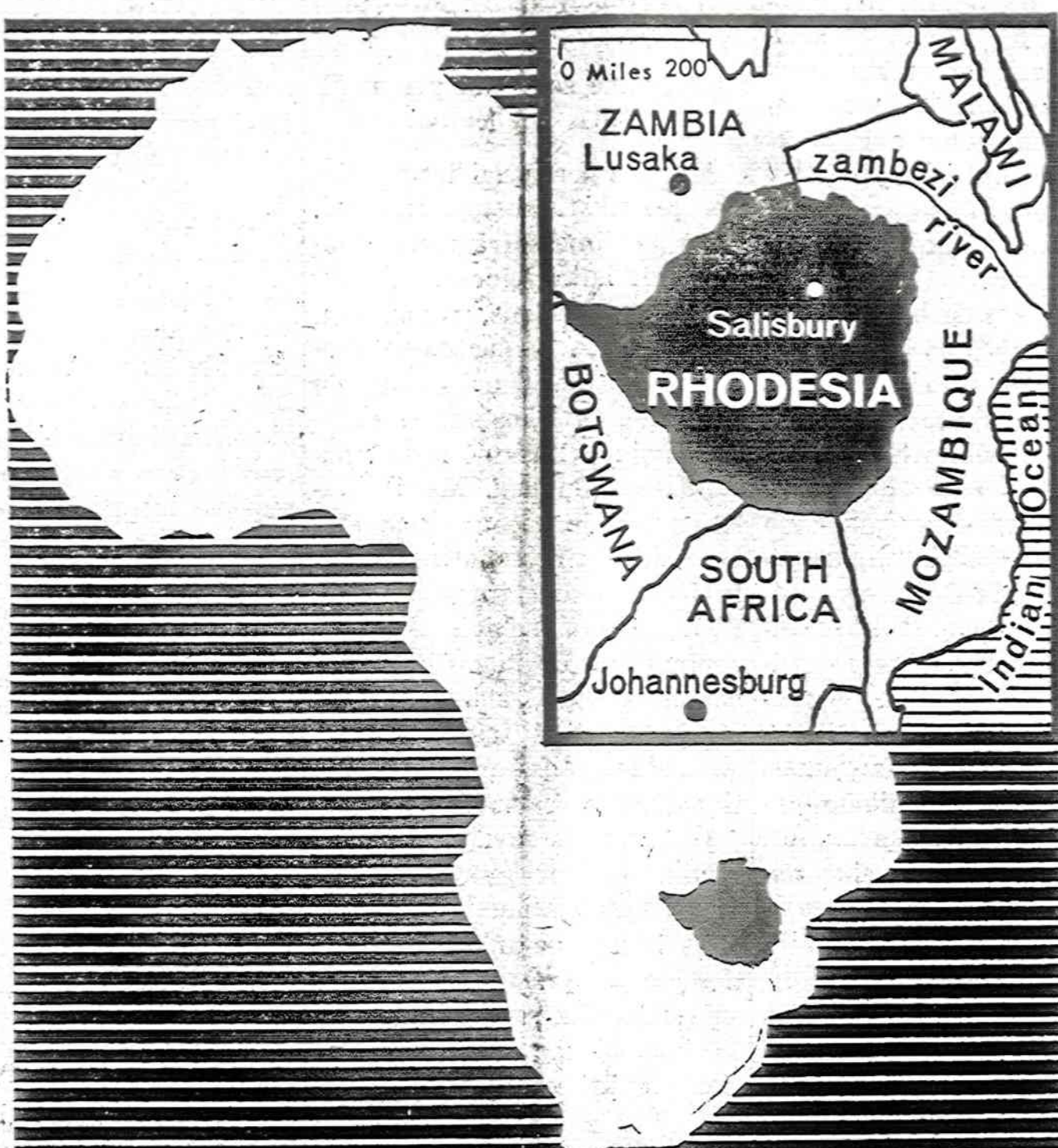
TOKIO. — Japonų žvejų laivo įgula pranešė matę vulkano išsiveržimą jūroje apie 66 mylias atstumu nuo Ivo Jima. Oficialaus žinios patvirtinimo dar negauta. Ivo Jima yra vieta, kur praiteina II Pasauliniame kare amerikiečiai išsikėlėms ir krantą kaštavo daug kraujo. Ivo Jima yra 780 mylios atstumu nuo Tokio.

WASHINGTONAS. — Atstovų rūmų energijos subkomisijos pirmininkas John D. Dingel (D., Mich.) tvirtina, kad iki metų galo gazolino kainos pakils iki 90 centų galionui, jei prezidentas Fordas nuims nuo aliejaus kainų kontrolę. Kongresas yra praliginęs kontrolę dar šešioms mėnesiams po rugpjūčio 31 d., bet prezidentas Fordas žada tą Kongreso bilių vetuoti.

NEW DELHI. — Indijos Aukščiausiasis Teismas sutiko išklaušyti argumentus prieš parlamentą priimtąjį konstitucijos amendmentą, kuriuo premjerė Indira Gandhi buvo apsaugota nuo teisimo ir nubaudimo už sukčiavimus parlamento rinkimų metu. Teismas sutiko išklaušyti ministrų pirmininkės Gandhi opozicijos argumentų, reikalaujančių išbraukti iš konstitucijos visą amendmentą. Dabartinė byla yra tęsinys dar 1971 metais prasidėjusio legalaus ginčo Mrs. Gandhi išrinkus į parlamentą.

ANKARA, Turkija. — Oficialioji turkų spaudoje pranešama, kad Turkija nuvertino savo pinigų apie 1.8 nuošimčio. Dabar už vieną Amerikos dolerį mokama po 15.50 liry; iki šiol buvo mokama po 14.25 liry.

apleisti teritorija arba bus demilitarizuota, arba ribotai militaruota zona.

Paveiksle pažymėtoje Rodezijoje juodžiai sudarė daugumą, bet valdžią turintieji baltodžiai nenorėjo dalytis su juodžiais Rodezijos valdžia. Rodezijos vyriausybė nenori, kad ir į kraštą prasidėtų toks chaosas, kuris ištiko pačių juodųjų valdomas Afrikos sritis. Rodezijos valdžia moka geresnes algas juodžiams, negu kitose valstybėse, bet ji nesutinka duoti jiems didesnių teisių. Kitose Afrikos srityse baltieji prarado visus savo turtus.

PORTUGALAI NEPAJĘGIA PAVARYTI GEN. VASCO GONCALVES

Prezidentui buvo įteikti keli ultimatai, bet jis neatleidžia dabartinio premjero

LISABONAS, Portugalija. — Portugalijos karo vadai prezidentui Costai Gomes įteikė kelis ultimatus, reikalaudami atleisti iš pareigų komunistuojantį premjerą, bet jis tebevaldo kraštą iki šios dienos.

Gen. Otelo Carvalho tebekalbėjo apie reikalingą revoliuciją Portugalijoje, bet ir jam atrodo, kad gen. Vasco Goncalves privalo atsistatydinti.

Leirijoje nušautas vienas policininkas

Pradžioje buvo paskelbta, kad Leirijos miestelyje, kur vietos gyventojai nori išvilioti naują įsteigtą komunistų centrą, antradienį buvo nušautas vienas žmogus.

Policijai buvo įsakyta apginti komunistų centre esančius žmones nuo padėgėjų. Prie namo įvyko susišaudymas, kurio metu buvo nušautas policininkas.

Leirijos komunistų centre yra didokas gerai ginkluotų žmonių, kurie neprileidžia padėgėjams priartėti prie namo.

Sustabdyta kariškoji komunistų propaganda

Premjeras Vasco Goncalves kariuomenės centre buvo įsteigęs gana gvyv komunistinės propagandos centrą. Kiekviena propaganda propagandos sekcija paruošdavo karius ir valdžios kontroliuojamai spaudai įvykių interpretaciją.

Bet praėjusią savaitę jie iškreipė prezidento Gome paruoštą pareiškimą. Prezidentas buvo tiek įpykęs, kad jis buvo priverstas visą pareiškimą atšaukti.

Jis pasisakė prieš tokią propa-

Žuvusios tėvai prašo ramybės

WILKAS-BARRE, Pa. — Kartu su sen. Edward Kennedy važiuavusios ir paskandintos 28 metų Mary Kopechne tėvai prašo neskelbti viešumon žuvusios dukters mirties aplinkybių.

Jiems labai nepatinka, kad vienas žurnalas paskelbė jų pareiškimus, padariusius prieš vienerius metus. Kopechne yra penionierius. Jis norėtų dienas baigti ramybėje. Kopechne buvo pasakęs, kad Kennedy klausė blogų patarėjų. Jam reikėjo tuoju pranešti policijai, tai gal ją dar būtų galėję atgaivinti.

WASHINGTONAS. — Amerikos vieškeliose per praėjusią mėnesį žmonių automobilių nelaimėse užmušimų skaičius padidėjo 4.6 nuošimčiais lyginant su pernai tuo pačiu metu užmušimų skaičiumi. Siemet per liepos mėnesį trafiko nelaimėse užmušta 4,537 žmonės (pernai per tą laiką užmušta 4,337).

gandą. Jam pritarę kiti karo tarybos nariai ir veik vienbalsiai nutarta atimti iš komunistų rankų gana svarbų partinės propagandos įrankį.

VELIAUSIOS ŽINIOS

- Etiopijos imperatorius Haile Salasie, pravaždęs kraštą 57 metų ir sulaukęs 83 metų amžiaus, trečiadienio rytą mirė. Miegamąjį jėgos tarnas rado imperatorių mirusį.

- Egiptiečiai, gavę iš Kissingerio laikinos taikos sutartį, sutiko su pagrindiniais paragrafais, tiksliai jis prašys žydų, kad keistų kelių paragrafų kalbą.

- Uostų darbininkų unijų vadovas George Meany antradienį tarėsi su prezidentu Fordu dėl jų pakrovimo į sovietų laivus. Meany nori pažado, kad toks didelis jėgų išvežimas nepabrangintų duonos.

- Leirijos miestelio centre demonstrantai sudegino brangų automobilį, bet jie nepajėgė padėti ginamo komunistų partijos centro.

- Portugalų valdžios pareigūnai ir kariai iš Dili uosto trečiadienį persikėlė į Atauro salą, praneša iš Macao. Kovą saloje laimėjusieji suklėliai kanuolėmis apšaudė Dili pozicijas.

- Portugalijos prezidentas Gomes prašė JAV ambasadorių padėti išvežti Baltuosius iš Angolos.

- Premjero Vasco Goncalves pavarymo klausimas perkeltas į 240 karo jėgų atstovų pasitarimą. Premjeras turi vilties tinkamai pasiaiškinti ir toliau valdyti kraštą.

- Specialistai nustatė, kad astronautas Donald K. Slayton plaučiuose buvęs auglys nėra piktybinis.

- Ispanijos karo teismas paskyrė dviejų metų kalėjimo bausmę laikraštiniui Jose M. Huertas už rašinėjimą apie karininkų žmonas.

BUVĘ MINISTERIAI NEPAJĘGIA ATSTATYTI TVARKOS

Peronienė neranda bendros kalbos su aukštąją karo vadovybe

BUENOS AIRES, Argentina. — Peronienė sutikus patenkinti peronistų vadovaujamų darbininkų unijos reikalavimus ir pakelti 130% algas, krašte prasidėjo chaosas. Kiekvieną savaitę bankrutuoja mažesni bizniai, nes nepajėgia mokėti algų. Blogiausia, kad savo duris privalo uždaryti ir bankai. Jie skolino pinigų mažesniems bizneliams, bet šie bankrutavo ir negali gražinti paskolos. Dabar jau pradėjo bankrutuoti ir bankai.

Prezidentė, nepajėgusi visame krašte atstatyti tvarkos, pasikvietė pulk. Vincente Damasco eiti vidaus reikalų ministerio pareigas. Ji įsakė sustabdyti visus teroro veiksmus ir nusiginkluoti Cordoboje ir kitose srityse siaučiančias ginkluotas gaujas. Paskyrus pulk. Damasco vidaus reikalų ministru — atsistatydino kariuomenės štabo viršininkas, gen. Alberto N. Laplane. Jam nepatinka pulk. Damasco sutikimas eiti vidaus reikalų ministro pareigas.

Argentinos kariuomenės vadovybė, prižiūrėjusi rinkimus visame krašte ir perdavusi valdžią gen. Peronui, buvo pasidėjusi nesikišti į krašto vidaus reikalus. Argentinos kariuomenės vadovybė buvo pasidėjusi leisti Peronui laisvai valdyti kraštą, o iš savo pusės jis pasidėjo respektuoti karo jėgas.

Bet prezidentas Peronas krašto ilgai nevaldė. Jis susirgo ir mirė, o prezidentūra atiteko jo žmonai, atsižvelgti iš Ispanijos. Peronienė buvo išrinkta viceprezidente, o vyrui mirus ji buvo prisaikdinta krašto prezidento pareigoms. Karo vadovybė pasidėjo su ja bendradarbiauti, bet ji neparodė reikalingos stiprios valios. Padariusi vienas nuolaidas, ji buvo priversta daryti kitas.

Gen. Laplane nenorėjo, kad pulk. Damasco valdytų vidaus ministeriją. Toks kario elgesys pakenktų kariuomenės ir politikų susitarimui. Pulk. Damasco, prieš prisaikdinimą, padavė pareiškimą ištotti iš kariuomenės. Bet šis pareiškimas santykių nepataisė.

Gen. Jorge R. Videla, visų Argentinos kariuomenės rūšių štabo viršininkas ir aukščiausias laipsnis turis Argentinos karys, pareiškė, kad pulk. Damasco paskyrimas vidaus reikalų ministru buvo neapgalvotas. Nėvyskusiems politikams tai sudarys progą vėl kaltinti Argentinės karo vadovybę. Prezidentė Peronienė atsisakė priimti gen. Laplane atsistatydinimą ir įsakė jam ir toliau eiti savo pareigas.

Tuo tarpu gen. Videla mano, kad gen. Laplane reikėjo atleisti, nes jis nesilaikė susitarimų ir nesudraudė politikuoti norinio pulk. Damasco. Jeigu gen. Laplane bus paliktas Argentinos karo vadovybėje, tai jo neapdairumas suskaldys karo jėgas, kariuomenėje sukels bereikalingus ginčus. Gen. Videla yra įsitikinęs, kad kraštui gresia rimtas pavojus, užtat reikia turėti krašte vieningą ir stiprią kariuomenę kuri pavojaus dienomis galėtų padėti krašto gyventojams.

Pačioje Kordoboje policija sustomė keis elgesį. Ruošiami areštai ir kituose centruose. Krašte nėra produktų darbu reikalingo pastovumo ir tvarkos.

Kariai klausys štabo viršininkų

LISABONAS, Portugalija. — Pirmadienio naktį posėdžiavo Portugalijos Karo jėgų taryba ir dalyvavo kariuomenės štabų viršininkai.

Pirmiausia susirinkusieji nutarė panaikinti premjero Vasco Goncalves sudarytą kariškąją propagandos sekciją, viską komunistiškai nusukanciją. Tą propagandą įstaiga valdė ir tvarkė komunistai. Karo tarybai ji įgribo ir nutarė tuojau visą panaikinti.

Antras svarbus nutarimas: joks kariuomenės dalinis neišeis iš kareivinių be kariuomenės štabo viršininko įsakymo. Pėstininkams įsakymą paruos pėstininkų štabo viršininkas, lakūnams — aviacijos štabo viršininkas, o laivynui įsakines tiktais laivyno operacijų viršininkas. Karo vadai dabar tikri, kad niekas negalės suruošti jokio perversmo.

Valdžia pasmerkė kyšių davimą

WASHINGTONAS, D. C. — Finansų sekretorius William E. Simon pasmerkė Lockheed Aircraft Co. vadovybę už kyšių davimą užsienio valstybių oficialiems atstovams.

Lockhead gamina gerus lėktuvus, nori juos užsienio valdžioms parduoti, tai kartais duoda agentams kyšių. JAV neduos b-vei paskolos, jeigu nesustabdys kyšių davimo.

MAINZ, Vakarų Vokietija. — Spaudos išradėjas Johannes Gutenbergas ruožėjams pranešimu, senos Immenhausen kaimo bažnyčios palėpėje rasta visiškai gerai išsilaikiusi originalė Gutenbergio biblija, atspausdinta pirmosios kilnojamojo spaudžiamos mašinos. Gutenbergas yra atspausdinęs 180 biblijų, bet tik 47 bėra išlikusios. Rastoji biblija spausta 15-me šimtmečiuje ir susideda iš 2 tomų.

Šilta, tvanku, galimas lietus. Saulė teka 6:12, leidžiasi 7:31.

TVIRTA SVEIKATA - PASTOVI LAIMĖ

Kėno, proto ir jausmų darnos pagrindai
Naujųjų mokslų žinių populiarus perteikimas

JONAS ADOMAVICIUS, M. D.

ZMONIŠKA VEIKLA - SVEIKATOS UŽLAIKYTOJAS

Nuo vien stebėjimo ir dejavimo ženkime prie sveikatos apsaugos per žmonišką veiklą.
Likiminių medicininių raginimas

Daug kur dabar mes esame vien tik stebėjimo, vieton buvę visokio gėrio ugdytojai sava kūrybine — žmoniška veikla savyje ir aplinkoje. Mes stebime kai artimo namas dega — kitas dar pasigardžiuodamas stebi tokia nelaimę. Vat, gerai jam daugiau nekels nosies virš visų mūsų tas buvęs kumetys. Mes vien žiopsome kai niekšas skriaudžia merginą ar moterį. Mes vien gaudome žinias ir TV vaizdus, kaip Fatimos krašto gyventojai — portugalai kankinami bedvių — bet ne vienas katalikų vadų nepajudina piršto, nei liežuvio galo patalkinti.

Tie tariamieji katalikai laukia, kol portugalai socialistai atkovos Portugalijai laisvę — tada vėl pasakės ims apie Fatima pasakoti katalikai. Žodžių, mes nieko reikiamo nedarome — mes tik namui degant langines dažome, ir laukiame sau kokios nors pados. Mes savo nežmoniškumu tapome žmogūdiško teatro žiurovais — laukiame kol

visi žmoniškieji portugalai bus išplauti žmogūdiškais virtusiais saviškių. Blogiausia, kad neveikiame reikiama tie, kurie save dievobaimingais laikome ir didžiausias pajamas iš vargšų žmonių surenkame už niekus — už burtus, prietarus, neprasmingus ritualus. Juk visi matome, kad Portugalijoje žmogūdis visa jėga remia žmogūdius, o mes tikintieji tikintuosius Portugalijoje laikome teatro aktorais — nieko jiems neteikiame gero.

Dievobaimingųjų vadai Portugalijoje vien tik savo radio atgavimu rūpinasi, kad galėtų toliau skelbti sveikam protui nepriimtinius niekus, kad ir labai saldžiai religiška nuteptus.

Kur šiandien ta metų metais skelbta Fatima su visais dirbtiniais blizgučiais? Mirtinos sau, kraštui ir bažnyčiai valandos akivaizdoje dvasinės sveikatos sargai ne piršto nepajudina žmogūdiui sutramdyti. Jie toliau vien šlakštymais, pasikrai-

North Carolinoje, Raleigh mieste, buvo suruoštos lenktynės pačia naujausia sporto priemone — pilvo ratukais. Paveiksle matome 12 metų Blake Riatt, važiuojantį pirmyn pilvo ratukais. Sako, kad šis sportas labai naudingas nugaros raumenims, bet jis vargina kojas, sunku jas laikyti iškeltas.

pymais bei pasakėlėmis užsiima, kuomet reikia, nors pavėluotai, imtis už tikrai žmoniškos veiklos. Ne vienas nuo šiandien nepavėksime savo pareigų atlikti nei angelui, nei velniui, nei šventajam Marijai, nei Dievui — kiekvienas naudingai mums gamtos, jei nori, Dievo duotas jėgas geriausiai patarnavimui artimui ir pačiam sau. Tik taip veikdami mes nugalėsime blogį savyje ir savo aplinkoje, įskaitant ir Portugaliją. Dirbkime patys žmonišką darbą šiandien, ir per visas mūsų gyvenimo dienas, nelaukdami, kad kiti mus atkovotų riebias dienas. Girdi, tada mes iš pakrūmės išlindę, vėl uilavosime — ant silpnosiojo — menkai besiorientuojančiojo sprendimo sėdėdami. Taip ar panašiai elgiasi tik dar tikru žmogum netapas asmuo. Toks iššūdojas kaip įmanydamas nenusimanantį. Tik tokioje visokeriojo išnaudojimo aplinkoje klesti ir žmogūdiškieji sūtaujėjimas. Tai blogis visuomeniniame gyvenime žmonėms užkerta kelią, kad vada laikui neveiktų reikiama — jie netvarkė savo ir artimo gyvenimo žmoniškai.

Nelaiskime saviškiui peranksti gultis ant lentos
Šiandien perdažnai lietuvių širdis peranksti sustoja plakusi. Tada mes imame rūpintis užuojautomis laikraščiuose, atsivertimais, vaikais, paminklais, užkandžiais... ir dar daug kitokių mažmožių. O apie užbėgimą už akių lietuviškos širdies sunegalavimui — mes ne iš tolo nevalkame reikiama. Mes ir sveikatos srityje tapome vien stebėjimo — neišmintingais lietuviškos širdies tragedijos žiurovais. Savu nehygienišku gyvenimu mes deginame savo gyvenimo žvakę iš abiejų galų. Ir stebimės, kodėl taip jauno — gabaus žmogaus širdis taip anksti paliovė tarnauti.

Gana tokios savijudystės per savo neveiklumą gyveninėse srityse! Apsauga nuo išvengiamos ligos ir nuo perankstybos mirties yra pati prasmingiausia mūsų veikla. Tik visapusiškai sveiki būdami mes pajėgsime kitiems teikti gerą visų pajėgumu. Tad galų gale, susirūpinkime savo sveikatos, ypač širdies, apsauga nuo išvengiamos — širdį žudančios ligos — sklerozės. Štai naujausias medicinos žodis širdies kraujagyslių priskretimo reikalas.

Sveikatos srityn
persimetęs blogis

Tokia svarbiuoje žmogaus gyvenimo dalyse neveiklia persimetė ir į sveikatos sritį. Žmonės nesirūpina laiku savo sveikatos užlaikymu, stiprinimu. Tik kai jau viskas prakišta, tada mėginama šis tas veikti. Žinoma, tada kitaip ir negali gautis: nedaras joks apčiuopiamas naudos iš pavėluotos veiklos. Tai tas pats, kaip pavėlavimas ir traukinį. Nenuvažiuojama reikiama vieton.

Už tai visi iki vieno, lietuviai, šiandien pat griežtesnės už atsakančios veiklos visos gėriui ugdyti srityse! Štai, pajėgus gydytojas Leonas Kriaučiūnas šalinasi nuo neveiklųjų ir dedasi prie kūrybingųjų. Taip turime kiekvienas elgtis, kur tik esame ir kokį bebūtų darbą dirbame. Visi stenkimės patys būti atsakančiai žmoniškai savo veikla. Stenkimės pavyzdžiu aplinkiniams imtis artimui naudingos veiklos. Architektas Jonas Mulokas Kalifornijoje girdėjo kalbėjus apie reikala ten Alvedo pavyzdžiu įkurti Sodybą saviems pensininkams. Jis tik tvirtino, kad tokios Sodybos įkūrimui reikia tik vieno mažo dalykėlio — tai Alvedo narių pasisventimo artimui. Be šito "mažmožio" — ne nesvajokite apie bet kokias Sodybas. Tai, gi, to pasisventimo visose srityse mums trūksta. Jį reikia ugdyti nuo mažų vaikų pradėjus. Į ką Jonelis įpras — ta ir Jonas teberas. Patys save versdami artimui tarnauti, duokime pavyzdį žmoniškos elgesio savo vaikams — anūkams.

Kito kelio nėra į žmogaus su žmoniškėjimą ir į geras darbus pasinėšimą. Mums vadamais daug kur besikivirčiant, vaikai auga jau ne vienas neketinas siuntinių Lietuvon siųsti net savo ten likusiems broliams — tikriems kraujo giminaičiams. Už tai Aušros žvaigždės šviesu mums suspindi visi tie, kurie dirba Balfė, su skautais, Altui, kurie talkina ar Vlke darbuojasi. Palaikykime juos, sekime jų pėdomis savo pačių gėriui, nusto-

gi, kad negautų peranksti širdies kraujagyslių susiaurėjimo — priskretimo? Čia jau reikia nuo vien sergančiųjų stebėjimo, nuo jiems vaikų bei užuojautų siuntinėjimo pereiti prie širdį apsaugojančios veiklos. Pirmiausia, ką mes galime savo širdžiai gero padaryti — tai turime pradėti judėti, darbuotis, krutėti — tik jokių būdų nesėdėti niekus kalbant. Sešį — iki dešimties mylių kasdieninis pasivaikščiojimas yra gera pradžia širdžiai apsaugoti nuo jos kraujagyslių perankstybo susiaurėjimo. Toliau — per sumažinimą valgomų dalykų svorio numetimas ir savo kraujo riebumo sumažinimas yra geras antras žingsnis į savo širdies kraujagyslių apsaugą. Trečias žingsnis yra žengiamas tada, kai su normuojamas kraujospūdis, nervinimasis ir cukraligė. Ketvirtas žingsnis širdies apsaugon žengiamas naudojant gausybę vaisių-daržovių, mažai riebalų, ypač gyvulių, ir nevartojant daug baltos cukraus ir valgomosios druskos. Penktas žingsnis širdies apsaugon padaromas tada, kai pradedama normaliai maitintis — neperdaug iš kar-

Nitroglycerinas po liežuviu — geriausia laikina širdžiai pagalba

Širdį reikia tvarkyti dvejopai: 1. laikinomis priemonėmis — nitroglycerinu po liežuviu, kai turi skausmus krūtinėje dėl širdies kraujagyslių susiaurėjimo. Antras vaistas tokiam laikinam reikalui yra Inderal. Tik jis ne kiekvienam, o tik kai kuriam pacientui galimas vartoti. Tokį jo vartojimą apsprendžia ligonį tvarkas gydytojas. Tai ir viskas, ką šiandien medicina gali suteikti priskretusių širdies kraujagyslių savininkui laikinam jo skausmų krūtinėje — krūtinės anginos atveju prašalimui. Visi kiti daug kur dabar vartojami vaistai tokiame skausmo ramimui, kad ir brangesni, bet nėra nė per plauką geresni. Visi širdininkai turėtų įsidėmėti šią tiesą (žinoma, ir visi gydytojai), ir daugiau saviems pacientams nepirrašinėti jokių Cardilate, jokių Peritrate ar kitų panašių iki dabar pacientams skirtų nitroglycerino darinių. Tik Nitroglycerinas (pigiausias iš visų tam reikalui vaistas) po liežuviu staigiausiai veikia skausmo metu. Jis galima po liežuviu paimti ir prieš sunkesnę veiklą ar galimą susijaudinimą. Tada Tada Nitroglycerinas veikia apsaugančiai nuo skausmų, galinčių atsirasti dėl padidėjusio širdžiai darbo. Gi, ilgesnei apsaugai skausmo išvengimui — gydytojas tam tikriems pacientams — kurie neturi didelio širdies nusilpimo — prirašys Inderal tabletes, ir nurodys jų dozę.

Širdies sveikatos apsauga
Minėtai negalavimais sergantys gali gintis jau nuo turimo jo širdies kraujagyslių susiaurėjimo. Bet kaip elgtis žmo-

to valgant, vidurių kiety netaikant ir nuolat apie maistinius žmones bei dalykus kalbas vedant.
Niekada nereikia savomis negalėmis girti ir jas visiemis pasakoti. Tik gydytoji vietoje ir laiku apie jas kalbėk, o šiaip visada tuo reikalu užčiauptą burną turek. Tada turėsi daugiau laiko ir energijos reikiamai veiklai, kuri apsaugos širdį nuo perankstybos mirties. Visi iš širdį apsaugoti vaistų imkime zinko sulfata, vitaminą E, vitaminą C, Iodą, Niaciną, kremzles, svogūnus. Žinoma, gydytojo talkinami, turėsime tvarkytis su visomis kitomis kūną silpninančiomis negalėmis.

Iš v a d a. Taigi, iš stebėjimo roles visose gyvenimo srity-

se, visi stenkimės pereiti žmoniškam veiklon. Visi dabartiniai tinginiai, ypač iš visuomenės lėšų pragyvenantieji, pirmiausiai turėtų duoti sveiko gyvenimo pavyzdį. Stenkimės užbėgti širdies ir kitų organų negerovėms už akių. Čia šiam darbui — šiam stengimuisi geriausiai pasitarnaus savos asmenybės sužmoginimas ir reikiamas apšvietimas. Tada darbas bus mums ne praeikimas, bet palaima.

Pasiskaityti: Internal Med. News, June 1, 1975.

"NAUJIENOS" ŽEMKVIENO
L E T U V I O
DRAUGAS IR BICULIS

Prof. Vaclovo Biržiškos SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA

Pirmajame tome yra 208 puslapiai, o antrajame 226 puslapiai. Abu tomų minkštuose viršeliuose parduodami už \$4.00, o kietuose viršeliuose, už \$6.00.

Abi knygos gausios, jei pilingus pasiysite tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street Chicago, Illinois 60608

DĖDĖS ŠERNO GYVENIMO BRUOŽAI

YRA GERIAUSIA DOVANA

Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozas Adomaitis, Dėdės Šerno asmeniškai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausėsi jo pasakojimų. Dabar jie gali pasikaityti gražiai surašytą Dėdės Šerno gyvenimą. Jiems bus idomu prisiminti senus laikus ir pasikaityti gražių istorijų. Naujai atvykęs lietuviai galėtų žiemas ar vasaras pasiskaitymams nupirkti Antano Rūko parašytą VIENIŠO ŽMOGAUS GYVENIMĄ. Dėdės Šerno gyvenimo bruožas. Jie pradžiugs kiekvieną, kas jį atsimena ir pažinojo, o naujiesiems ateiviams, jaunimui, rašytojo ANTONO RŪKO lengvas, vaizdus, gražia literatūrine forma pasakojimas duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų išieivų šviesuolių gyvenimu ir jų kietą, ideologinę veiklą.

Antanas Rūkas, VIENIŠO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozas Adomaitis - Šerno gyvenimo bruožas. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kaina 2 dol.

GAUNAMA "NAUJIENŲ" ADMINISTRACIJOJE

The case of the disappearing paycheck and what to do about it.

Some people learn the hard way. Paychecks disappear fast.

Day-to-day living expenses eat up a lot. And maybe part goes in the savings account for this year's vacation or another immediate goal.

A good chunk of that money seems to disappear by itself.

So it's no wonder that when it comes to long-term goals, or when an emergency comes up, there simply aren't funds to meet the need.

Unless there was a nest egg building up all that time.

A good way to build that nest egg is with U.S. Savings Bonds. The easy way to buy them is to sign up for the Payroll Savings Plan where you work. An amount you specify will be set aside from your paycheck and used to buy Bonds.

And while you're going through grocery bills, car repairs, vacation weekends, kids' toys and nights out on the town, you'll know you're saving money too.

That's good to know.

Now U.S. Bonds pay 9 1/2% interest when held for a period of 5 years. 10 years (11 1/2% the first year). Bonds are redeemable at face value, or destroyed. When needed they can be cashed at your bank. Interest is not subject to state or local income taxes, and federal tax may be deferred until redemption.

Take stock in America.
Join the Payroll Savings Plan.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street Chicago, Ill. 60608

VINCAS ZEMAITIS

LIETUVIO AMŽIAMS IMINTOS PĖDOS J. A. V. ŽEMĖJE

Visuomet džiugu ir malonu prisiminti iškilius lietuvių tautos sūnus ir dukras, kurie savo tėvų — protėvių žemei pašventė turiningą gyvenimą, savo kruopščiu darbu bei pasiūlymu nupynė jai amžinai nevystančios garbės vaniką. Į jų eiles tenka įrikiuoti ir tuos asmenis, kurie žiauraus likimo buvo priversti iškelti iš savo tėvų kraštų, tačiau ir ten rado progos ir galimybes lietuvių ir Lietuvos vardą su didele

pagarba įamžinti svetimųjų tarpe. Jiems priklauso daugeliui gerai žinomas, dabar prie Los Angeles gyvenantis, anykštėnas prof. Jonas Kuprionis.

Nuo pat savo jaunystės metų J. Kuprionis varo gilią vagą ne vien visuomeninėje dirvoje, bet dar platesnėje specialioje miškininkystės mokslo ir praktikos srityje. Daug tėtų laiko pašvęsti smulkiau tai aprašius, biografinių žinių gali-

ma rasti Liet. Encikl. XIII t. su "N." dienraščio skaitytojais randu reikalo pasidalyti tik vienu paskutiniu mėnesių įvykiu, kuris aiškiai nešvieja apibūdins, kas yra, ištikrųjų, tas mūsų tautietis, pagerbtas J. A. V. Agrikultūros kolegijų profesorių sąjungos "iškilus profesoriaus" titulu.

Jonas Kuprionis 1928 m. baigęs Žemės ūkio Akademiją Dotnuvoje miškininkystės skyrių, apie 10 metų sėkmingai dirbo Lietuvos miškų tarnyboje, 5 metus dėstė specialią miškininkystę Dotnuvoje ir Vilniaus universitete, tuo pat laiku gamtos mokslų klausimais skaitė paskaitas Lietuvos radiofone. 1944 m. pasitraukęs nuo antrosios rusų okupacijos Vokietijoje, turėjo galimybės arčiau pažinti vokiečių miškų ūkį.

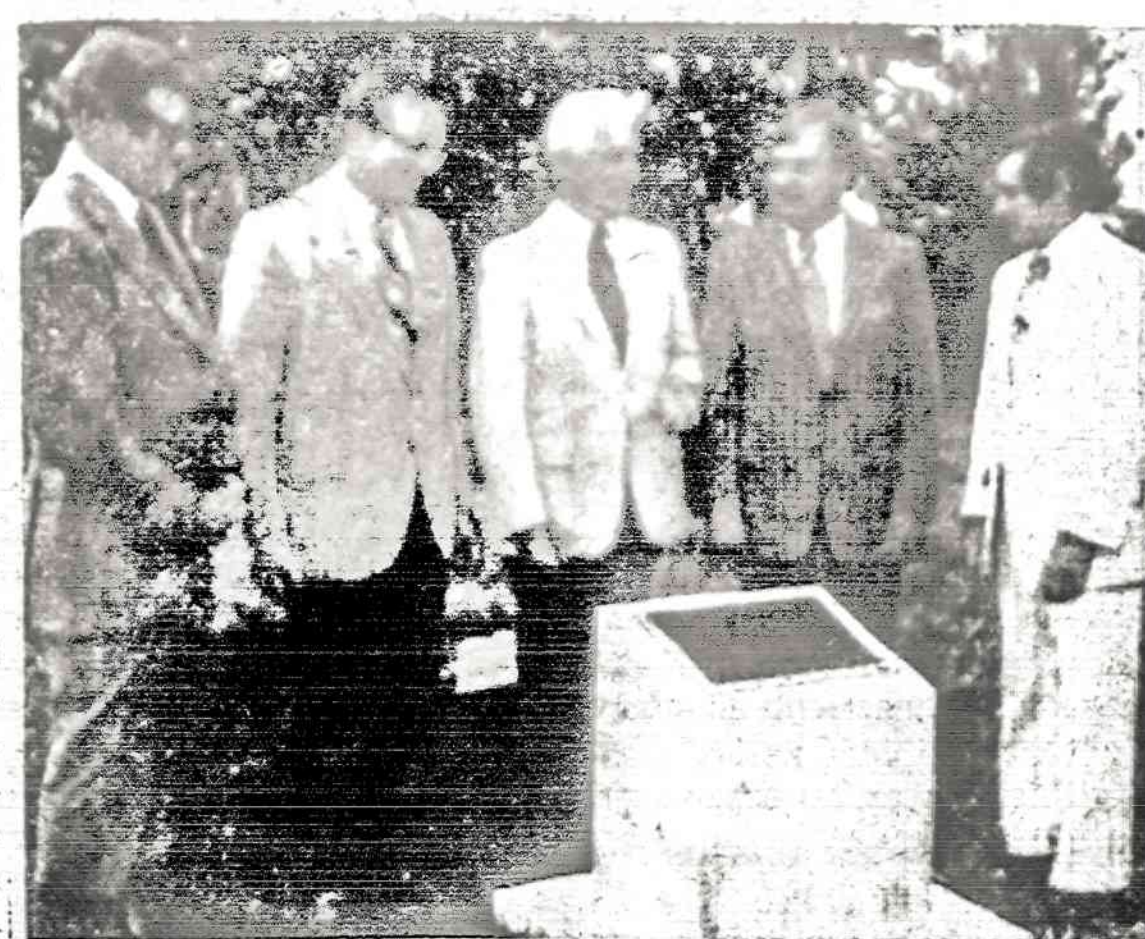
1948 m. atvykęs į J. A. V. parkojo miškų mokslo žinias Michigano universitete, po to trumpą laiką vadovavo land-scaping įmonei, kol laimėjęs konkursą tapo Louisianos Politechnikos Instituto profesorium. Toks didelis patyrimas ir įgytų specialių žinių versmė įgalino labai gerai ir sėkmingai atlikti pasimtus darbus. Be to, jo gabumai ir socialaus būdo privalumai didino jo gerbėjų būrį ne tik jo kolegų profesorių, bet ir studentų tarpe.

Prof. J. Kuprionis kuone 20 metų dėstė miškininkystės mokslus Louisianos Politechnikos Institute Rustone. Specialūs mokslo dalykai buvo: sumedėjusių augalų genetika, medžių želdymas, jų auginimas, priežiūra, auklėjimas ir t. t.

Be dėstymo jis vykdė eilę miško tyrimo darbų, daugiausia genetikos, medžių veislių pagerinimo ir aklimatizacijos srityse. Šiems darbams vydyti turėjo specialią laboratoriją, šiltnamius, medelyną. Čia buvo auginami įvairių vietinių ir užsienio veislių medeliai, kuriuos dalinai naudodavo instituto rajono pagražinimui.

Galvęs iš Instituto vadovybės apie 50 akrų žemės plotą, jį išplanavo ir, priderindamas dirvožemiui ir paviršiaus reljefui, pradėjo apodinti įvairiais medžiais ir krūmais, tinkančiais augti Louisianos valstijos klimato, ne tik vietiniams, bet ir užsakytais ir išrašytais iš kitų valstijų ir užsienio. Tokiu būdu buvo įkurtas Louisianos Politechnikos Instituto arboretumas. Jis dar tuo mums įdomus, kad prof. J. Kuprionio, išgauti iš Lietuvos Tyrimo Instituto pušies sėklų, išaugusios pušaitės auga pakankamai gerai, tuomet, kai eglaitės neišsilaikė vietos klimato. Pušaitės atžymėtos tinkama iškaba.

Kiekviena valstija turi pasirinkti būdingą, jos klimatui medį. Sakysim Illinois — ažuolą — stambiasėklį, Kaliforniją — sekvoją, Louisiana — magnoliją ir t. t. J. Kuprionis išaugino šiame arboretume pagal vietos ežerėlį specialią alėją, kurią pavadino "All States Trees Avenue" (Visų valstijų medžių alėja). Tokia medžių

Ruston medelyne, vieninteliame visoje Amerikoje, Louisianos mokyklos vadovybė pastatė paminklą toje vietoje, kurioje prof. Kuprionis pasodino pirmą medelį. Paveiksle matome patį prof. Joną Kuprionį, stovintį penkių vyrų viduryje, o iš kairės į dešinę matome: miškininkystės mokyklės baigsi ir paminklą atidavusį Joe B. Walsh Sr.; Dr. Virgil Orr, mokyklos viceprezidentą, tvarkantį akademinius mokyklos reikalus; prof. J. Kuprionį, prof. Lloyd P. Blackwell, miškininkystės mokyklos dabartinį direktorių, ir Dr. Hai Barker, Gyvybių mokslų kolegijos dekaną. Visi prisidėjo prie prof. Kuprionio šilto sukurtimo ir sukurtinėjimo šventės sukurimo. Prof. Kuprionis parodė, kaip šiame krašte galima kurybingai ir naudingą darbą dirbti.

alėja galbūt yra vienintelė J. A. V. krašte.

Pačiame šio arboretumo viduryje yra suplanuotas garbės medžių ratas. Jame įvairūs įžymūs asmenys pasodina savą medį savo medį savo rankomis, taip šio universiteto rektorius pasodino ažuolą (JAV auga apie 40 skirtingų veislių ažuolų, Lietuvoje tik dvi veislės), savus medžius pasodino vicerektorius ir kiti įžymūs miškininkai — profesoriai ir t. t. Šio rato centre J. K. pasodino oficialų Louisianos valstijos medį — magnoliją, turinčią įstabaus grožio žiedus. Šio arboretumo atidarymo iškilnėse universiteto vadovybė botanikos sodo steigėjui padarė siurprizą — tą medį pavadino: "Profesorius J. Kuprionis".

Arboretumui skirtas plotas buvo apdodintas jaunais, mažais medeliais bei krūmais, dabar yra žymiai paaugęjęs ir sudaro gražaus patrauklaus parko vaizdą. Aplanko jį daug ekskursijų, ypač moksleivių.

Šį pavasarį vienas lankytojų, baigusių šį universitetą ir dar besiverčias medžio pramonėje, taip buvo sužavėtas arboretumo vaizdu, kad išvykdamas universiteto rektoriumi paliko 3.000 dolerių čekį. Buvo susitarta, kad, tam ūkura suma prisidėjus universitetui, būtų pagerbtas šio arboretumo steigėjas, kad universiteto bibliotekoj būtų įruoštas specialus botanikos knygynas ir visos knygos antspauduotos štampu tarp žiedų ir lapų su apačioje įrašu: "J. Kuprionis. Arboretumo kolekcija". Numatoma sudaryti platų šios srities skyrių ir išplėsti šios srities dėstymą. Visa tai tiesioginiai turi ryšio su mūsų tautiečio įsteigtu arboretumu.

Maža to, universiteto vadovybė paruošė bronzinę lentą ir ją įmūrėjo į cementinį pastovą, kurį pastatė prie ano ankščiau minėto J. K. dedikuoto centrinio medžio. Lentoje įrašas: Magnolia grandiflora. Pirmas medis Louisianos T. Arboretume. (Pasodintas Jono Kuprionio, Louisianos Tech. Universiteto silvicultūros profesoriaus 1966 metų lapkričio mėn. Fundatorius Joe B. Walsh (asmuo įteikęs aukščiau minėtą čekį).

Į bibliotekos skyriaus ir memorialinės lentos atidarymą gegužės 1 d. buvo pakviestas arboretumo steigėjas Jonas Kuprionis. Universiteto rektorius dr. J. F. Taylor kvietimo laiške rašo: "Mes giliai vertiname Jūsų darbą universitetui, už ką norime Jums išreikšti viešą padėką. Siunčiu Jums specialų kvietimą į mano ruošiamus gegužės 1 d. 1975 m. Jūsų garbei pietus. Arboretumas yra labai didelė vertybė Louisianos Tech. Universitetui. Mes visada prisiminsime Jūsų

didelį, jo atliktus darbus, už juos pelnytą padėką ir suteiktą garbę. Tenka pastebėti, kad J. K. jau Lietuvoje buvo pagerbtas aukščiausiu skautų draugovės vadovo laipsniu ir dabar išėjęs pensijon yra aktyvus Los Angeles žurnalisto sąjungos skyriaus pirmininkas. Beprofesoriodamas Ruston (La) vienam laiške šio str. autoriumi rašė, kad jis savo darbu ir auditorijos klausytojais yra patenkintas, dauguma studentų yra gabūs, atsidėję klausosi paskaitų ir domisi miškininkystės mokslais. Bet vis tik jie yra jam svetimi. Daug didesnį atsidavimą ir malonumą jaustų, dėstydamas savo patyrimus ir mokslo žinias savo tautiečių auditorijai Lietuvoje. Gaila, tap nėra...

D. gerb. J. Kuprionis, būdamas iš prigimties apdovanotas lengvai ir grakščiai valdoma plunksna turėtų iš savo tokių didelių patyrimų ir mokslo žinių bagažą, jo pamėgtoje specialios miškininkystės srityje (vok. Waldbau), rasti jėgų parašyti knygą. Išleistas rankvedis būtų Lietuvos miškininkams labai pasilgtu ir didžiai

Laukiama didelio naujagimių derliaus

WASHINGTONAS. — Du demografai — June Sklar ir Kalifornijos universiteto Berkeley ir Beth Berkov iš Kalifornijos Sveikatos departamento rašo, kad dar šiemet laukiama žymiai padidėjusio "beibių" derliaus. Kai 1950 metais kiekvienai moterei — lygiomis padalinus — kūdikių būtų atitekę po 3,7, tai gi nepilni keturi, tai pernai kiekvienai moterei beįsteko po 1,9, tai yra po nepilnus du "beibių". Šiuo metu labai didelis nuosimtis moterų yra bevaikių, bet pastaruoju metu pastebimas didėjantis noras atsisteiti už praeitą dešimtmetį. Toks didelis pakitimas nuo 1974 metų prasiidėjęs, kad nei ekonominių sunkumų nebepaiso.

vertinamą vadovu. Tas suteiktų didelės pagarbos ir padėkos, įamžinant jo, lietuvių, iškilaus miškininko — mokslininko vardą ne vien J. A. V., bet dar labiau Lietuvoje savųjų tautiečių tarpe. Geros sveikatos ir Dievo palaimos visam gimtadienio (1901. VIII. 3) sukakties progai!

Louisianos Ruston miškininkystės mokyklos profesorius Jonas Kuprionis, 1966 metais gavęs 50 akrų tuščių dirvų, juos išvėrė ir užvedė puikų medelyną. Dabar Kuprionis gyvena Kalifornijoje. Louisianos mokyklos vadovybė nutarė pagerbti prof. Kuprionį ir parodyti visam kraštui, kaip vienas žmogus iš tuščių dirvų gali padaryti pavyzdinį medelyną. Ruston srityje buvo sukurta didelė šventė. Paveiksle matome prie medelyno statų specialiai prof. Kuprionui iškeltą iškabą, prie kurios jis pats stovi.

NAUJIENŲ RUDENS PIKNIKAS

IVYKS SEKMADIENI,

Rugsėjo mėn. 7 d. POLONIA GROVE

4604 ARCHER AVE. (prie 46-tos gatvės)

Visi lietuviai maloniai kviečiami į "N." pikniką

Nesenai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persikuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

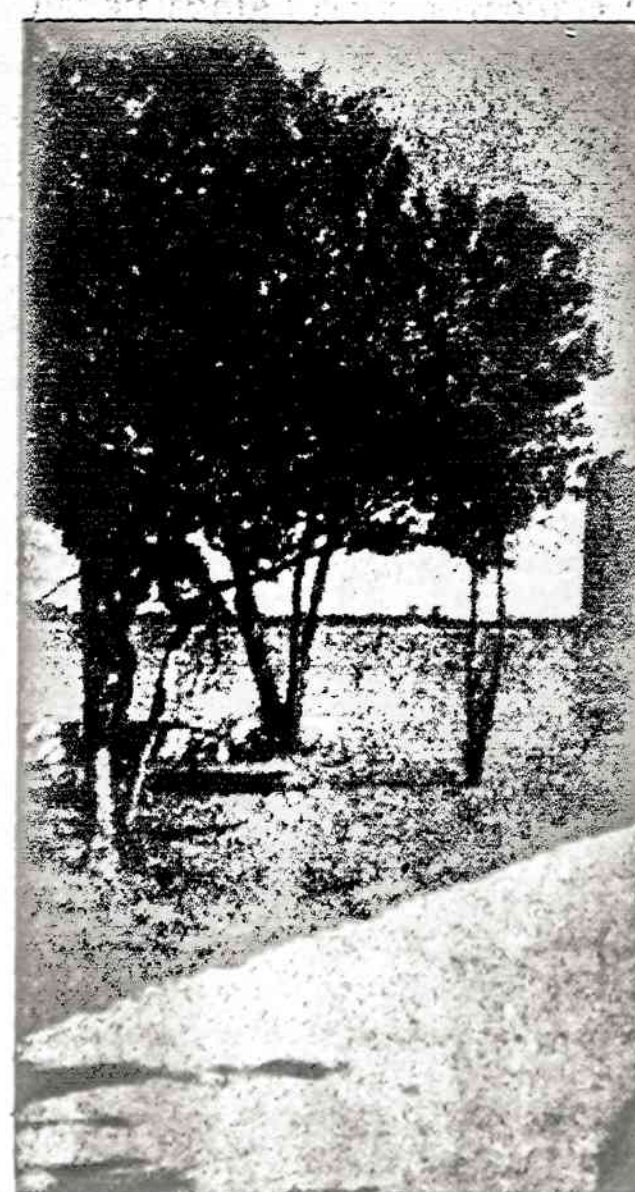
Ansambliai, chorai, grupės, užsakiusios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persikuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

Taupykite dabar pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirmą, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar.

Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos dienos.

Išduodami Certifikatai, kurie neša iki

7 3/4%

palūkanų, priklausomai nuo įdėtos sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygelės sąskaitos neša

5 1/4%

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Išlaigos pietuose klemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608 Telephone HA 1-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$30.00 per year, \$18.00 per six months, \$8.50 per 3 months. In other USA localities \$26.00 per year, \$14.00 per six months, \$7.50 per three months. Canada \$30.00 per year; other countries \$31.00 per year.	
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose:	
metams \$30.00	
pusei metų \$18.00	
trims mėnesiams \$8.50	
vienam mėnesiui \$3.00	
Kitose JAV vietose:	
metams \$26.00	
pusei metų \$14.00	
trims mėnesiams \$8.50	
vienam mėnesiui \$3.00	
NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Seštadieniais — iki 12 val.	

Trijų vyrų pareiškimai

Praeitą savaitę Naujienose buvo paskelbtas visiems Amerikos lietuviams plačiai žinomo Dr. Leono Kriaučeliūno pareiškimas. Spaudoje niekas apie šį pareiškimą neatsiliepė, bet privačiuose pasikalbėjimuose jis sukėlė daug įvairių komentarų. Visi žino, kad Dr. Kriaučeliūnas ne vieną kartą prie Lietuvių Bendruomenės darbų buvo prirėmęs savo petį. Kiekvienas žino, kad Dr. Kriaučeliūnas buvo išrinktas JAV Lietuvių Bendruomenės tarybon, bet ne kiekvienam suprantama, kodėl šis veiklus lietuvis būtų turėjęs pasitraukti iš aukščiausio Bendruomenės organo.

Birželio pabaigoje labai panašus pareiškimas buvo padarytas Clevelande, JAV LB tarybos posėdžio metu. Tą pareiškimą viešai padarė Teodoras Blinstrubas, veiklus Lietuvių Bendruomenės narys, dalyvavęs beveik visose Bendruomenės konferencijose ir visuomet turėjęs drąsos pareikšti savo nuomonę kiekvienu svarbesniu Bendruomenės ir Lietuvos laisvę liečiančiu reikalu.

Amerikos Lietuvių Bendruomenę suskaldė irakligatvin nuvedę Juozas Gaila ir Algimantas Gečys, Clevelando tarybos posėdžiuiose net nedrįso prisipažinti prie padarytų klaidų. Vietoj papasakoti, kaip jie, prisilaidydami principo, bandė apjungti visus Amerikos lietuvių, skaldydami skyrius ir nenorėdami tartis su žmonėmis, norinčiais dirbti Lietuvių Bendruomenėje, jie pradėjo kaltinti Amerikos Lietuvių Tarybą, kaip didžiausią Bendruomenės nelaimę. Prie šių dviejų kaltintųjų, Clevelande dar prisidėjo ir Juozas Ardys. Pranešėjai užmiršo, kad Teodoras Blinstrubas taip pat buvo ir Amerikos Lietuvių Tarybos narys, dažnai pirmininkavavęs pavaduojantis viceprezidentas.

Teodoras Blinstrubas, nepriklausomoje Lietuvoje buvęs gimnazijos direktorius, o Amerikoje kelis metus buvo Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos pirmininkas, Clevelando konferencijos atstovams pareiškė ir įrodė, kad ne tik Gečio, bet ir Gailos kaltinimai yra netikslūs ir neteisingi. Nežiūrint į Blinstrubo pareiškimus, tarybos posėdin suvažiavusieji patikėjo samdinių Gečio ir Gailos neteisingiems tvirtinimams ir nekėipė dėmesio į Blinstrubo padarytus pareiškimus, jis iš tarybos išėjo. Birželio 22 d. jis išėjo ne tik iš posėdžių salės, bet ir iš JAV

M. GELŽINIS

KAIP MASKOLIAI NAIKINO MAŽĄ LIETUVĄ

1944–1948 metais

(Tęsinys)

d. Lietuvių tremtinių reorganizavimas

Viršuje patiekti parodymai apie Did. Lietuvos pagalbą Maž. Lietuvos gyventojams yra paimiti iš vokiškos raštinės. Jie padaro pavienius asmenų nuotykių ir tik mažai tėra pasinėję įrodyti lietuvių tautos bendros pagalbos akciją. Lietuvių dosnios rankos neišgelbėjo vieno ar kito žmogaus, bet išsaugojo nuo mirties 25,000 Karaliaučiaus ir gal dar didesnio skaičiaus kitų šiaurės Rytprūsių gyventojų. Bet visgi turime pripažinti, kad šokie tokie lietuviškos pagalbos perstatymo pėdsakai vokiečių literatūroje yra.

LB tarybos. Reikia neužmiršti, kad Blinstrubas į tarybą buvo rinktas, o Gečys su Gaila tarybos buvo samdyti. Suvažiavusiems Bendruomenės tarybos nariams Teodoras Blinstrubas tarė: "Pastebėjęs JAV LB krašto valdybos narių pranešimuose trūkumą tautinio solidarumo dvasios, sudarančios vieningos Lietuvių Bendruomenės pagrindą, ir išgirdęs tiek neteisingų čia pateiktų kaltinimų, esu priverstas jums pareikšti, kad nuo šios dienos pasitraukiu iš JAV LB tarybos narių".

JAV LB tarybos narys Blinstrubas, darydamas posėdžiaujantiems tarybos nariams trumpą, bet turiningą pareiškimą, pasakė, kad tą pareiškimą jis daro ne tik savo, bet ir Dr. Kazio Bobelio, tos pačios Bendruomenės tarybos nario ir Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininko vardu. Pradžioje posėdžiaujantieji nesuviskė, kas čia atsitiko, o krašto valdybos nariai iki paskutinių dienų neigė, kad iš tarybos pasitraukė ne tik Blinstrubas, bet ir Dr. Kazys Bobelis. Pasiteiravus paaiškėjo, kad iš JAV LB tarybos išėjo ir Dr. Bobelis. "Jeigu bendro darbo nuotaika neįmanoma, jeigu kitos organizacijos bus šmeižiamos ir pats nutarsi iš tarybos trauktis, tai pareiškimą padaryk abiejų vardu. Aš taip pat išeinu". Dr. Bobelio duotas žodis yra lygus pasirašytam raštui. Jie du vienas kitu pasitiki. Jeigu Blinstrubas pranešė tarybos nariams, kad iš tarybos išeina ir Dr. Bobelis, tai reiškia, kad jis išeina.

Trumpu laiku iš Bendruomenės tarybos pasitraukė trys vyrai. Iš aukščiausio Bendruomenės organo išėjo ne eiliniai nariai, bet tai Bendruomenei daug dirbė ir jos ateitimi besirūpinę įtakingi lietuviai. Dr. Kriaučeliūnas savo pareiškime konstatuoja, kad jau kuris metas LB vyksta krizė, tarp Bendruomenės ir Amerikos lietuvių visuomenės plyšys kasdien didėja. Dr. Kriaučeliūnas tikėjosi, kad Clevelande bus imtasi žingsnių atgauti prarastą Bendruomenės pasitikėjimą plačioje lietuvių visuomenėje, imtasi žingsnių grąžinti į Bendruomenę visus lietuvių, jis net viešai konkrečius žingsnius buvo pasiūlęs, bet Bendruomenės dabartinė vadovybė nesiėmė jokių žingsnių dabartinei krizei pašalinti.

Teodoras Blinstrubas yra politikas, jaučio už ragų jis neima, bet jis švelnesniais žodžiais pasako tą patį, ką ir Dr. Kriaučeliūnas pasakė. Ką keliais atvejais pasakė ir Dr. K. Bobelis, nors šiuo atveju specialaus pareiškimo jis ir nepadarė. Blinstrubas kalbėjo apie stoką "tautinio solidarumo dvasios, padėtos Bendruomenės pagrindą". Jeigu jau patys pastato pagrindai skaldomi, tai bendros kalbos negali būti.

Šie trys vyrai ne eiliniai Bendruomenės nariai. Jeigu jie rado reikalo pasitraukti, tai kiekvienam reikia pagalvoti.

Kadangi šios pagalbos publikacija yra pirmoje eilėje pačių lietuvių reikalas, todėl pažiūrėkime, kas yra šioje srityje mūsų padaryta.

Paverttosios Lietuvos plunksnos žmonės negali apie ją rašyti, jie net negali žodžiu liudyti, nes tai būtų "didžiojo brolio" žudynių atidengimas. Todėl vieni tremties kultūrininkai ir politikai tegalėjo ją pavaizduoti ir pasirūpinti jos išgarsinimu.

O išgarsinimo objektas yra tikrai didelis ir didingas — lietuvių tautos žmoniškumas, parodytas barbariškoje prispaujoje. Jei Maž. Lietuvos rašytojas ir filosofas Vydūnas, taip stipriai tikėjęs į lietuvių tautos žmoniškumą, būtų apie lietuvių pagalbos akciją sužinojęs, jis būtų galėjęs įsitikinti, kad jo pranašos vizijos buvo virtusios tikrėnybėmis.

Bet tremties lietuviškoji publika to visko nežino. Be jau minėto Nidos knygų klubo, Londone leidinio "Duonos beieškant" ir Lietuvių Bendruomenės Vokietijoje 1975 m. išleisto "Dokumentation", nei Vilkas nei Alstas lietuvių 1945 iki 1948 m. pagalbos politika naudotė nenauodojo; nei vienas tremties lietuvių žurnalistas šiuo klausimu neparašė jokio išsamaus straipsnio, nei vienas lietuvių literatas tam klausimui nepašventė nei trumpiausios novelės, nei vienas mūsų tremties poetų jam nepasiskyrė nei blankiausio žodelio, dramatiškai nerado temos, tapytųjai nesugebėjo jo atvaizduoti, o "profesiniai istorikai", lyg kokie užburti karaliaučiai, jį pranaudė 30 metų!

Jeigu kada nors būtų rašoma "Bolševikų Nausikaltimų Lietuvoje Enciklopedija", ne tik maskolių žudynės Mažoje Lietuvoje, bet ir Did. Lietuvos lietuvių pagalba tokiam leidinyje turėtų būti plačiai atvaizduota.

7. Mažosios Lietuvos likimas po Antrojo pasaulio karo

Iki Antrojo pasaulinio karo pabaigos vyravo nuomonė, kad maskoliai prijungs šiaurės ir Rytų Rytprūsius, t. y., Mažąją Lietuvą, prie Lietuvos. Tuo labiau, kad jie patys per savo lietuvišką radijo transliaciją iš Maskvos tokią prijungimą vis ir vėl skelbdavo. Vincas Zemaitis, tokius pažadas sekęs, paduoda vieno bolševikų pareiškimo tokį tekstą:

"Mažoji Lietuva, tai kraštas nuo amžių lietuvių gyventas, jų prakai ir krauju laistytas, jo gražinimas Lietuvai bus tik menkas palyginamasis medžiaginis ir moralinis atpildas už laike tiek amžių patirtas iš Kryžiuotųjų Ordino ir pačių vokiečių medžiagines ir dvasines skriaudas. Jis bus gražinamas Lietuvai!

Zemaitis, Vincas — Sudavos Praeitis, Chicago, 1964, psl. 103).

Laiko bėgyje, bekonferuodami ir besiderėdami su aliantais, maskoliai įsitikino, kad jie iš amerikiečių ir anglų gali lengvai išsiderėti teritorinių cesijų. Pasinaudodami tokią aplinkybę, jie Yaltos konferencijoje (1945.II. 5-11) staiga pareiškė ne kieno nelaukto pageidavimą, kad šiaurės Rytprūsių būtų pavesti Sovietų Rusijos vyriausybei. (Kad Mažoji Lietuva ne Potsdamo, bet jau Yaltos konferencijoje nuslydo į maskolių rankas, sužinome iš Trumano 1945 m. rugpjūčio 9 d. radijo pranešimo, paskelbto sekandį dieną "New York Herald Tribune". (Žiūrėti ir Schieder, The Expulsion of the German population..., Vol. I, 1, psl. 69).

Angliškioji konferencijos dalyviai nesiorientavo ir, matomai, nesuprato, kad už tokį maskolių pasiūlymą tesislepia rusiško imperializmo naujas žuolis, siekiamas toli į šiaurės vakarus pasidavusios militarinės bazės. To angliai nesuprato ir net amerikiečiai nekėlė Mažosios Lietuvos etninio identiteto. Amerikiečiai, arba nebuvo apie Mažąją Lietuvą painformuoti, arba, jei ir informuoti, nenorėjo drumsti maskolių taktinio nuotaikų. Taip, labai lengvai, niekam neprotestuojant, Mažoji Lietuva nuslydo į Maskolijos apimtį ir tapo Sovietų Rusijos administracine dalimi, nors jie ir neturi jokių istorinių ar etninių teisių į šitą kraštą.

Maskoliai nenorėjo tikėti, kad jie taip lengvai būtų galėję laimėti tokį šaunų kraštą ir bijojo, kad kuris iš jų aliantų nekeltų iš naujo šiaurės Rytprūsių klausimo. Jeigu tai įvyktų ir jiems reikėtų tos Rytprūsių dalies atsisadėti, jie norėjo ją grąžinti Maskolijai aplinkiniu keliu — pirmą prijungiant prie Lietuvos.

Įrodyti Mažosios Lietuvos lietuviškumui, jiems reikėjo moksliška aišdirbtos medžiagos. Todėl, tuoj po 1945 m. balandžio 9 d. įvykusios Karaliaučiaus kapituliacijos, Dr. Povilas Pakarklis su būriu padėjėjų buvo pasiųstas į Karaliaučiaus Slaptąjį Valtynį Archyvą, kad ten surastų medžiagos apie Maž. Lietuvą, kurios pagalba būtų galima sugriauti taktininkų pasipriešinimą ir Maž. Lietuvą grąžinti Lietuvai.

Nors načiai buvo minėta archyva laiku į vakarus iškraustę, Pakarklis visgi apsiei prisirinko tiek ir tokių numestų dokumentų, kurie jį vėliau įgalino dviejus stambius veikalus parašyti ir moksliška tvirtai pamatuoti. Pirmasis jo darbu vaizius buvo 1948 m. išleistas 267 puslapių veikalas "Kryžiuotųjų Valtybės Santvarkos Bruožai", ant-

rasis — 1980 m. pasirodžiusi 668 puslapių stambi knyga — "Prūsijos Valdžios Grėsmos, Pagraudinimai ir Apasakymai Lietuvos Valstiečiams". Pastaroji Pakarklio knyga padarė vokiečiams tokį įspūdį, kad iškilusius Rytų Europos tyrinėtojas Dr. Forsteris recenzinėje studijoje "Der Druck von litauischen und polnischen Bekanntmachung in Preussen vor 1772", Zeitschrift f. Ostforschung, 1962, IV, p. 640 — 644 šoko Dr. Pakarklio minėtą labai turtingą knygą sumenkinti.

Bet Dr. Pakarklio paruošta medžiaga apie Maž. Lietuvą maskoliams nebuvo reikalinga, nes 1945 m. nuo liepos 17 iki rugpjūčio 2 d. vykusioje Potsdamo konferencijoje nei vienas aliantų neprotestavo dėl Mažosios Lietuvos perdavimo maskoliams. Toje konferencijoje Maž. Lietuvos cesija buvo ratifikuota ir viešai paskelbta. Taip 1945 m. rugpjūčio 5 d. "Department of State Bulletin" skelbė "The report on Conference of Potsdam as released to the press by White House on August 2, 1945". Ten sakoma: "Article VI reads in part as follows:

City of Königsberg and adjacent area.

The conference examined a proposal by the Soviet Government that pending the final determination of territorial questions at the peace settlement the section of the western frontier of the Union of Soviet Socialist Republics which is adjacent to the Baltic Sea should pass from the point on the eastern shore of the Bay of Danzig to the east, north of Braunsberg — Goldap, to the meeting of the frontiers of Lithuania, the Polish Republic and the East Prussia.

The conference has agreed in principle to the proposal of the Soviet Government concerning the ultimate transfer to the Soviet Union of the City of Königsberg and the area adjacent to it as described above subject to expert examination of the actual frontier.

The President of the United States and the British Prime Minister have declared that they will support the proposal of the conference at the forthcoming peace settlement."

Aukščiausiojo Sovieto prezidento 1946 m. balandžio 7 d. pareidymu Karaliaučiaus kraštas buvo įjungtas į SSSR, o 40 metų liepos 4 d. tos pačios instancijos kitu pareidymu Karaliaučiaus vardas buvo pakeistas į Kaliningrad, o Karaliaučiaus krašto pavadinimas į Kaliningradsko Oblast.

(Bus daugiau)

DR. A. J. GUSENAS

SAUGOK SAVO SVEIKATĄ

Medicina dar neįmoko nugalėti kai kurių ligų, bet kaip jų išvengti — dažnai jau žino.

Žmogus turėtų būti atsargus savo sveikatą saugodamas. Būtinyje prižiūrėti dantis, kad jie nebūtų koroziuoti ir jų desnos nebūtų kraujingos; žandikauliuose kad nebūtų aklių ir kiaučių pūlinių. Toki bakteriniai žandikauliai sugadina ne tik kraują, bet ir širdį ir pagamina įvairius jos sutrikimus jaunūdiuose ir suaugusiuose žmonėse.

SIRDIS

Širdis yra vienas iš geriausiai sumontuotų mechanizmų, kuriam lygaus dar nepasisekė padaryti, kad ir gabiausiems šių dienų mokslo žinovams — inžinieriams. Tiesa, nūdien bandoma įvairiausiais būdais pagaminti dirbtinę širdį, kuri galėtų pakeisti žmogaus natūralinę, kol kas dar nepavyko. Taipgi nepavyko bandymai persodinti širdį vieno žmogaus kitam, kad jis galėtų būti sveikas ir ilgiau gyventų.

Širdis yra viena iš stipriausių žmogaus kūno organų. Ji atlieka vieną iš svarbiausių užduočių, išvarinėdama kraują į visas žmogaus kūno dalis. Širdis plaka dieną ir naktį be atvangos, be sustojimo, be poilsio iki visai pavargsta, bei nusilpsta. Ir tik nustojaus jai plakti nors vienai sekundei, žmogus užmerkia akis amžinai.

Širdis skirstoma į keturis skyrius: du kairėje ir du dešinėje puseje. Viršutiniai skyriai vadinami prieširdžiais, apatiniai — skilveliais. Tarpe širdies skyrių

yra durtelės — vožtuvai, kurie užsidaro iš apačios. Į širdies dešinę pusę subęga iš viso kūno dalių nesvarus kraujas, kuris perduodamas plaučiams deguoniuoti — oksigenuoti, o oksigenuotas kraujas grįžta į širdį, o iš ten į aortą. Iš aortos ir kraujagyslės, kuriomis aptarnauja visą žmogaus kūno sistemą.

Vien tik kraujo cirkuliacijai veikiant, aprūpina ma šviežiu oksigenuotu krauju viso kūno ląstelės ir audiniai. Be oksigenuoto kraujo, kuris atneša naują energiją nusilpusioms ląstelėms, jos negalėtų darniai atlikti joms skirtų darbų.

Žmogaus kūne cirkuliacija kartojasi dieną ir naktį be pertraukos. Kol širdies vožtuvai veikia normaliai, tai žmogus jaučiasi gerai. Tačiau vožtuvams susilbavus ir neatliekant savo užduoties prasideda įvairūs širdies sutrikimai, kuriuos nelengva pašalinti, kad ir geriausiems gydytojui — specialistui. Dažnai būna, kad širdį pažeidžia bei sužaloja širdis, išpuvė dantys, o labiausiai, tai kiaučių ir aklių pūliniai, kurių nuodindėjų bakterijų perų židiniai tūno giliai pasislėpę žandikauliuose. Nuo tokių bakterinių lizdų ir paeina veik didžiama įvairių širdies sutrikimų, o taipogi reumatų, artritu, kuriems dar nėra išrastų vaistų.

SIRDIES ISKRYPIMAI

Kraujo apytakos sistemoje esti daug įvairių paūrimų, ar tai dėl širdies raumenų silpnumo, ar jos vožtuvų sužalojimo, ar dėl kraujagyslių sukietytumo ir t. t. Visi tokie reiškiniai turi įtakos į visą organizmą. Širdis gali nusilpti dėl jos pačios audinių gedimo arba dėl jos vožtuvų pažeidimo. Širdies pumpuojamoji jėga yra jos dešiniame ir kairiam pilveliuose, o abiejų šonų auselėse yra kaip ir kokie rezervuarai pristatytam

is venų kraujui laikinai sutalpinti, kol jis subęga į pilvelius.

Širdies kamaračių vožtuvams sugedus ir tinkamai neužsidarant, širdies raumenims tenka dvigubai dirbuoti, kad kaip nors išvarinėti pristatytą jai kraują. Kol širdies raumuo yra tvirtas, tai viskas eina sklandžiai, bet raumeniui pradėjus nusilpti, tai tuomet pasidarą labai rimtas pavojus visam organizmui. Gi širdies raumuo gali nusilpti nuo sunkesnių ligų, nuo kurių mūdų iš dantų ir mažakraujystės.

Pavojaus ženklai būna šie: sunku atsikvėpti, krūtinėje skausmas, širdies per greitas plakimas, pamėlynavimas lūpų, veido, panagų ir viso kūno. Širdies vožtuvus gali sužaloti bet kokia limpama liga — plaučių uždegimas, influenza, glandų uždegimas, dantų kiauros ar klos vopys pagamina širdies plėvių uždegimą ir gedimą. Minėtų ligų bakterijos dažnai įsibrauna kraujo apytakon ir su krauju prieina iki širdies. Čia jos apsistoja širdies plėvėse ar durtelėse pasidarą — endocarditis.

Širdies raumuo dažnai sugenda nuo chroninių užsienėjusių ligų, bakterinių ar kitokių, pav. sifilio, alkoholio, švino medžiagų apykaitos iškrypimų, senatvės, pamazū naikina širdies audinių ląsteles ir atleidžia jungiamųjų audinių tamprumą. Nuo audinių tamprumo sumažėjimo kraujagyslių sienelėse išsivysto sklerozė ir sukelia aukštą kraujo spaudimą. Nuo tokių atmainų organuose širdis dar daugiau nukencina, jai tik greitiau nusidėvi gali staigiai sustoti plakusi bet kuriuo momentu.

Širdies vožtuvams sugedus, žmogus taip blogai dar nesijaučia kol širdies audiniai tebesidaroja patsčiai ir kraują išvarinėja. Tačiau kai liga daug šir-

dies raumenų sužaloja, tuomet būna jau labai blogos pasekmės. Gerai žinoma, kad sužalotos širdies nebeįpdydi. Tiesa, bandoma pakeisti žmogaus širdį kita. Kol kas tie bandymai dar nedavė teigiamų rezultatų. Ar pavyks kada nors tai padaryti, kad su kita širdimi žmogus galės gyventi 10 — 20 metų ilgiau?

SIRDIES APSAUGA

American Heart Association atlikti tyrimai rodo štai ką: Tyrinėjant 4120 rūkančių vyrų buvo nustatyta, jog tarpe jų, kurie rūko cigaretes, širdies smūgiai tris sykius dažniau pasitaiko, negu tarpe jų, kurie rūko cigarus, pypkes, arba tarpe paliovusių rudyti cigaretes. Statistika rodo, jog apie 75.000 vyrų, nuo 40 iki 65 metų amžiaus nelaiku miršta nuo širdies smūgio, nuo rūkymo per daug cigarečių. Būtinyje pasakyti, jog žmogaus širdis, tai yra viena iš geriausiai pagamintų mašinų, kuriai kitos lygios dar nepavyko padaryti.

Amerikoje, kasmet vienas milijonas žmonių miršta nuo širdies ligų bei aukšto kraujo spaudimo. 50 procentų jų miršta nuo širdies smūgio pirma negu pastekia ligoninė. Širdies smūgiai priklauso daugiausia nuo Coronary Heart disease. Dr. A. M. Smith sako štai ką:

(Bus daugiau)

SKAITYKITE IR PLATINKITE
DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"
JOS VISAD RAŠO
TEISYBĖ

TELEF. PR 8-3225

DR. ANNA BALUNAS
ARTY, AUSA, NOSIES
IR GERIATRIJOS
2838 W. 63rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Pirmą ligonius pagal susitarimą.
Jei neatliepia, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS
INKSTU IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
340 SUMMIT STREET
ROUTE 53, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEMLOCK 4-5849
Raud. 348-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadienis ir ketvirtadienis 1-7 val.
antradienis, penktadienis nuo 1-5, treči-
adienis ir šeštadienis 9-3 val.

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Klinikos
Medicinos direktorius.
1938 S. Main St., Westchester, Ill.
VALANDOS: 3-9 darbo dienas ir
ketvirtadienį 9-3 val.
Tel. 562-2727 arba 562-2728.

REZ.: GI 8-0873
DR. W. EISIN - EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
liepia, skambinti MI 3-0001.

TEL. - BE 3-5893
DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. A. V. JUCAS
Tel.: 561-4605 ir 489-4441
ODOS LIGOS - CHIRURGIJA
OFISAI:
1002 N. WESTERN AVE.
(Prie Western Ave. kampo)
5214 N. WESTERN AVE.
Valandos pagal susitarimą.

Office tel.: ME 4-1818
Residentijos: PR 6-9801
DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadienis, antradi-
nis, ketvirtadienis ir penkta-
dienis nuo 3 iki 7 val. popiet.
Tik susitarus.
Trečiadienis uždarytas.

DR. FRANK PIECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. - Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treči-
adienį.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTU, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2454 WEST 63rd STREET
Val.: antradienį nuo 1-4 po pietų.
ketvirtadienį nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Namais rez. telefonai: 448-5545

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Sandra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223

OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį
ir penktadienį 9-5 val. vak. Šeštadienį
nuo 10-12 val. vak. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMLOCK 4-2123
Raud. telefonai: GIBSON 8-6195
Pirmą ligonius pagal susitarimą. Del
valandos skambinti telefonai: HE 4-2123.
Jei neatliepia, tai telefonai: GI 8-6195.

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai, Protezės, Med. Ban-
džiai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 8-4 ir 8-8. Seštadienis 9-1.
1850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: Prospect 6-5084

BUY U.S. SAVINGS BONDS
KURIAI JUMS GANIA DAUGIAU

Deitroito naujienos

Tautos šventės minėjimas

Tautos šventės minėjimas įvyks rugsėjo 7 d. Kultūriniam centre, prie 9-tos mylios. Prasidės pamaldomis visose trijose parapijų bažnyčiose, 10:30 val. ryto. Iškilmingas minėjimas 12:30 val. Organizacijos dalyvauja su vėliavomis, kaip bažnyčioje taip ir iškilmingame minėjime. Po minėjimo bus renninė dalis. Prie įėjimo bus renkamos aukos LB reikalams. Naujoji apylinkės valdyba bando įvesti LB reikalams aukų rinkliavos mėnį, kad nesidubliuotų su ALT rinkliava. Visuomenė kviečiama pamaldose ir minėjime gausiai dalyvauti ir dosniai aukoti.

Dosniems lietuviams
išleistuvės

GRADINSKAS

PRIETAISAS
KIEKVIENAI TV NUO TOLO
VALDYTI
2512 W. 47 ST. • FR 6-1998
Sekm. ir treči. uždaryta.

GELES VISOMS PROGOMS
Beverly Hills
GELINYCIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

GELININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandom
graziosios geles ir vainikai ant
pių papuošimui ir sezoninės
kapams geles.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. - 586-1220

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai - Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. SERENAS
Tel. WA 5-3063

MOVING
Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: Frontier 6-1882

SOPHIE BARCUS
RADIO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio
iki penktadienio 11:30-12 val. ryto.
Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.
Telef.: HEMLOCK 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

FOREST FIRES HURT OUR FOREST FRIENDS

Our wildlife has no defense against the careless use of fire. So please follow Smokey's ABC's. Always hold matches till cold. Be sure to throw all campfires, and never throw them away. Crush all smokes and end.

Printed Only 1974 and following years.

Švyturiečiams šauliams, Neliai ir Klemensui Urbšaičiams, šaulių "Pilenai" stovyklavietėje išvykstantiems trims savaitėms į Lietuvą pirmininko Alfo ir Angėlės šukių pastangomis buvo suruoštos išleistuvės. Susirinko apie 50 kviestų svečių ir draugų.

Susėdus prie vaišių stalo pirm. A. Sukys tarė trumpą žodį ir paprašė už N. ir K. Urbšaičių laimingą kelionę į Lietuvą išgeriti tostą. Taip pat tarė žodį A. Mišūnas ir kiti, visi palinkėjo saugios kelionės ir laimingai grįžti į Detroitą.

Prie šio trumpo aprašymo, norėčiau skaitytojus informuoti, kad N. ir K. Urbšaičiai, jei neklystu, "Pilenų" stovyklos įrengimui jau paaukavo artį 4,000 dolerių. Tai antri iš duosniųjų ir reikia tikėtis, kad pralinks pirmąjį. Jų dosnumu buvo pagilintas ir praplėstas madybės baseinas. Ta proga "Pilenų" stovyklai pagerinti tuoj paaukavo dosnus lietuviškiems reikalams Valeninas Kavaliukas 150 dolerių. Stovyklos vadovybė, duosniams aukotojams nuoširdžiai dėkoja ir tikisi, kad ir kiti paseks jų pavyzdžiu.

Susirinkimo 200 kuopos išvyka-gegužinė įvyks rugpjūčio 31 d. šaulių stovykloje "Pilenai". Pradžią 12 val. Visuomenė maloniai kviečiama atsilankyti.

"Dainavoje" nuo rugpjūčio 17 iki 24 d. vyko tautinių šokių mokytojų suvažiavimas, vadovavo šokių direktorė Galina Gobiene. A. Sukauskas

Bibliografijoje didelė spraga

Adomas ir Filomena Kantautai paruošė didelę lietuvišką bibliografiją Kanados ir JAV didesnėse bibliotekose esančios lietuviškos medžiagos. Jų atliktas didelis darbas, bet tame darbe yra didelis plyšys.

Rinkdami savo darbui medžiagą, jie pasitikėjo didesnių Amerikos bibliotekų tarnautojais. Mes suprantame, kad patys negalėjo apvažiuoti visų universitetų ir didesnių bibliotekų, kad savo akimis pamatytų ten esančią lietuvišką spaudą bei knygas. Bet vis dėl to jiems reikėjo atkreipti dėmesį į šiuos dalykus:

I Amerikos didesnės bibliotekos buvo sulindę didokas skaičius nepatikimo elemento. Tai buvo fanatiškos moterys, visur protegavusios komunistuojančią literatūrą. Jeigu jau negalėdavo Maskvą prieštisos literatūros išmesti, tai bent padėdavo netiksliai informaciją. Amerikos bibliotekose yra didokas skaičius prososievinės literatūros, bet ne viskas universitetų lentynose stovi, ką parašo nuo rusų bėgusieji autorai.

Paskutiniaisiais metais Amerikos bibliotekos yra šiek tiek apvalytos nuo prososievinės tendencijos bibliotekininkų, daugiau moterų negu vyrų, bet tokių pasitaiko dar ir šiandien. Netiksliai knygų ar laikraščių registracija suklaidino "A Lithuanian Bibliography" autorius, o jie klaidins ir tuos, kurie bando ar bandys ją pasinaudoti.

Imkime, kad ir Naujienas, patį seniausią ir plačiausiai skaitomą lietuvišką dienraštį. Kantautų bibliografijoje užrašyta:

"1250. Naujienos. 1-; vasario 19, 1914 - Chicago, Ill. Lithuanian News Publishing Co Weekly; daily."

Naujienos niekad savaitraščių nebuvęs 1914 metais išėjo pirmas, bandomasis jų numeris, palaikęs porą savaitę ir pradėjo leisti laikraštį du kartus į savaitę, o netrukus pradėjo leisti ir dienraštį. Kurį lai-

AUDIENCIJA PAS PREZIDENTĄ GERALD FORD

POVILAS P. DARGIS, SLA Prezidentas

Šių metų Liepos-July 25 dieną Prezidentas Gerald Ford Baltuosiuose Rūmuose (Washington, D. C.) priėmė 8 tautinių grupių vadovus. Priėmimo dalyvavo taip pat sekretorius dr. Henry Kissinger ir keturi kongreso atstovai, jų tarpe kon gresmanas Derwinski.

Lietuvius atstovavo ALTO pirmininkas dr. K. Bobelis ir aš, Povilas P. Dargis, kaip SLA prezidentas ir ALTO direktorius.

Konferencijos tikslas - išsiaiškinti ir išdiskutuoti Helsinkio konferencijos ir paruoš-tame pasirašyti akte liečiamuosius klausimus.

Prezidentas, pasisveikinęs su pakviestais tautybių atstovais, paprašė visus atsisėsti ir perskaityti savo paruošto pareiškimo tekstą.

Mums lietuviams, buvo ypatingai svarbu išgirsti, jog prezidentas Ford rado reikalo visam pasauliui pareikšti, kad JAV iki šiol nepripažino ir toliau nepripažins nepriklausomybę kraštų prijungimo prie Sovietų Sąjungos.

Prezidentas, be kitų dalykų, pareiškė: "Tužėdamas minty suprantamą jūsų susirūpinimą apie Helsinkio deklaracijos reikšmę Baltijos tautos,

ką Naujienos išleidavo ir sek-madieniais, bet visą laiką jos kiekvieną dieną išstus 61 metus.

Nesąžiningas bibliotekininkas ar bibliotekininkė kažkur įrašė "weekly", tai bibliografijoje - Naujienos netiksliai pažymėtos savaitraščiu.

Vilniuje leidžiama komunistinė Pergalė įtraukta, net barzdukinės Bendruomenės Pasaulio Lietuvių įrašytas, o Juozas Kapacinsko-redaguojamos San-daros taip ir nėra. Konstantinas Sluchovskis ir A. Šitnikaitis įtraukti, o Dr. P. Girgaitis nepaminėtas.

Rimtam darbui negalima pasitikėti nerimty žmonių pa-kištais duomenimis. Čia paminiame tikrai ant greitųjų pastebėjus, bet tokių pražiūrėjimų yra ir daugiau. Gaila, kad autoriai didelį darbą rėmė netiksliais duomenimis.

Bibliografas

kreipdamasis į jus sakau, kad esu vienas tų, kuris seniai šiuo klausimu domėjosi, ir dabar užtikrinu, kad JAV niekad nepripažino Lietuvos, Latvijos ir Estijos inkorporavimo į Sovietų Sąjungą ir to nepripažįsta dabar. Mūsų oficiali nepripažinimo politika nepažeidžia Europos Saugumo Konferencijos nuostatų. Paruoštoje principų deklaracijoje apie teritorinį vientisumą yra pastaba, tvirtinanti, kad jokia okupacija ar žemės įsi-jungimas, lauzant tarptautinius įstatymus, nebus pripažintas legaliu.

"Nereikia turėti vilties, kad netolimoje ateityje bus pakeistas Europos žemėlapis, bet JAV neatsisako ir šio seniai žinomo principo, ir nedarys jokio kompromiso.

Prezidentas Fordas su su-kviestaisiais tautinių grupių atstovais kalbėjo apie valandą ir išklaušė kiekvieno atstovo minčių.

Cekas reikalavo daryti visa, kad būtų atšaukta Sovietų Českoslovakijoje Raudonoji Armija, o kai nebus Raudono-sios rusų armijos, ten neliks nė komunistinės santvarkos.

Prezidentas buvo Tautybių atstovų prašomas, kad būda-mas Europoje ir pačiame Hel-sinkyje, rastų momentą dėl Baltijos Valstybių dar pada-rytų pareiškimą. Prašė, kad tas pareiškimas būtų konkre-tus, kad Helsinkio susitarimas dar nereiškia inkorporavimo pripažinimo. Prezidentas už-tikrino, kad jis daro oficialų pareiškimą, kuris perduoda-mas spaudai ir skelbiamas per JAV informacijų šaltinius.

Audiencijos metu dr. K. Bo-belio pareiškimas pažymėti-nas. Jis, tarp kitko, pasakė: "Pats prezidentas turėtų turėti minty, kad Maskvą negalima pasitikėti; nors Helsinkio su-sitarimo 6-asis paragrafas sa-ko, jog negalima kištis į kitų valstybių vidaus reikalus, ta-čiau tuo pačiu Maskvos agen-tai bando primesti Portugalijai komunistinę santvarką.

Buvo ir eilė kitų įvairių pa-klausimų ir pastabų. Man te-ko garbė, visų lietuvių vardu, prezidentui Ford padėkoti už jo pareiškimą, kad JAV nepri-pažins Lietuvos, Latvijos ir Es-tijos inkorporavimo į Sovietų Sąjungą, ir kad vėl šiuo metu reikalu Helsinkio Konferen-cijoje nebus padaryta jokių nuolaidų.

Pasibaigus konferencijai dr. K. Bobelis ir aš iš Baltųjų Rū-mų nuėjome į Voice of Ameri-ca lietuvių skyrių ir pranešė-me viso pasaulio lietuviams, kad JAV Helsinkio akte Lie-tuvos, Latvijos ir Estijos inkor-poravimo į Sovietų Sąjungą JAV nepripažins. Ta žinia per Voice of America pakartota kelis kartus.

Pasibaigus konferencijai dr. K. Bobelis ir aš iš Baltųjų Rū-mų nuėjome į Voice of Ameri-ca lietuvių skyrių ir pranešė-me viso pasaulio lietuviams, kad JAV Helsinkio akte Lie-tuvos, Latvijos ir Estijos inkor-poravimo į Sovietų Sąjungą JAV nepripažins. Ta žinia per Voice of America pakartota kelis kartus.

Bibliografas

A. A.
GEORGE PECHUKAS

Mirė 1975 m. rugpjūčio mėn. 26 dieną, sulaukęs senatvės.
Paliko našlę: žmona Michalina, pagal tėvus Marja, dukters - Melvina Dobber, jos vyras Edward ir Agnes Pechukas, sūnus Fred, jo žmona Marion, 5 anūkai, 5 proanūkai, dukterėčia Mary Yakatis ir kiti giminės, draugai bei pažįstami.

Vietoj gėlių prašoma aukoti šv. Mišioms.
Kūnas pašarvotas Blake-Lamb koplyčioje, 4727 W. 103rd St., Oak Lawn, Illinois.

Penktadienį, rugpjūčio 29 dieną 10:00 val. ryto bus lydinas iš koplyčios į St. Germaine parapijos bažnyčią, o po gedulinio pamaldų bus laidojamas šv. Kazimiero Lietuvių kapinėse.

Vieš. a. George Pechukas giminės, draugai ir pažįstami apsi-rūpinę kviečiami dalyvauti laidojimoje ir suteikti jam paskutinį pa-tarnavimą ir atsiveikimą.

Nuolaidė ilka:
Žmona, dukterys, sūnus, anūkai, proanūkai, giminės.
Laidotuvių Direktorai Blake-Lamb: Tel. 636-1198 arba 735-4242.

SVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAŠKINIMAI KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Kas drįs kopti į Viešpaties kalną ir kas drįs pasirodyti šventojo jo vietoje? (Atsak.): Kas įvairius turi rankas ir tyrą širdį".
Psalmė 24:3,4.

Tyrasirdžiais vadinami tie, kurie pašventė savo širdis Viešpačiui ir priėmė jo karališkąjį meilės įstatymą. Netūrinio to, kad jie yra nuodėmės pa-liesti ir sugadinti, tačiau jie trokšta ir siekia vykdyti teisingus ir meil-ingus Dievo įstatymus. Viešpats žino jų silpnynes ir negales ir jų padasi-nimui yra davęs daug brangiųjų ir palinksmiančių pažadų. Jis yra pasą-kęs, kad jie gali eiti prie dangiškos malonės sosto ir rasti pasigailejimą ir kiekvienam reikalui atitinkamą pagalbą. Viešpats yra pažadėjęs nepalikti ir neapleisti tų, kurie tyra širdimi artinasi pas jį.

Visi žino, kad mirtis yra žiauri ir paliečia kiekvieną. Bet kur yra m-lusis? Į tą klausimą atsako knyguotė "Viltis po mirties", kurią gausite nemokamai. Rašykite:

F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET,
CHICAGO, ILLINOIS 60629.
ŠV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
Telef.: GRovelli 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIK & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAISON VISTA
REpublic 7-5600 REpublic 7-5881

EUDEIKIS GAIDAS - DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI-MAS DIENĄ
IR NAKTĮ.
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIUNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET REpublic 4-1213

2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HASTED STREET Phone: YArds 7-1911

SUSIVENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE DARBAI

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Centro patalpos, 307 West 30 St., New York, nuo rugpjūčio 2 ketetą dienų posėdžiavo SLA Pildomoji Taryba. Nutarė daug svarbių dalykų.

Be Centro tarnautojų darbų, daug susirašinėjimų atlieka pats prezidentas Povilas P. Dargis, sekretorė Genovaitė Meiliūnienė ir išdėstinė Euphrozine Mikužytė. Jie dalyvavo ir kelių Apskričių suvažiavimuose bei kuopų susirinkimuose.

Prie visų kitų darbų, SLA prezidentas Povilas P. Dargis, taip pat Amerikos Lietuvių Tarybos narys, JAV Prezidento Gerald Ford buvo pakviestas, su 7 kitų tautybių atstovais, ir dalyvavo Etninių grupių pasitarime, kai Prez. Fordas ruošėsi vykti į Helsinkį tarptautiniams posėdžiams.

Viena ar kita proga, SLA ir ypač Susivienijimo 90 m. sukak-tuvinio vajeus reikalais, beveik visiems SLA Pildomosios Tarybos nariams teko kalbėti lietuvių radijo programose plačioje Amerikoje.

SLA prezidentas ir sekretorė

ketetą kartų posėdžiavo su SLA aktuarais, Pennsylvania apdraud-dos departamentu egzaminato-riais bei fraternalinių organiza-cijų vadovais.

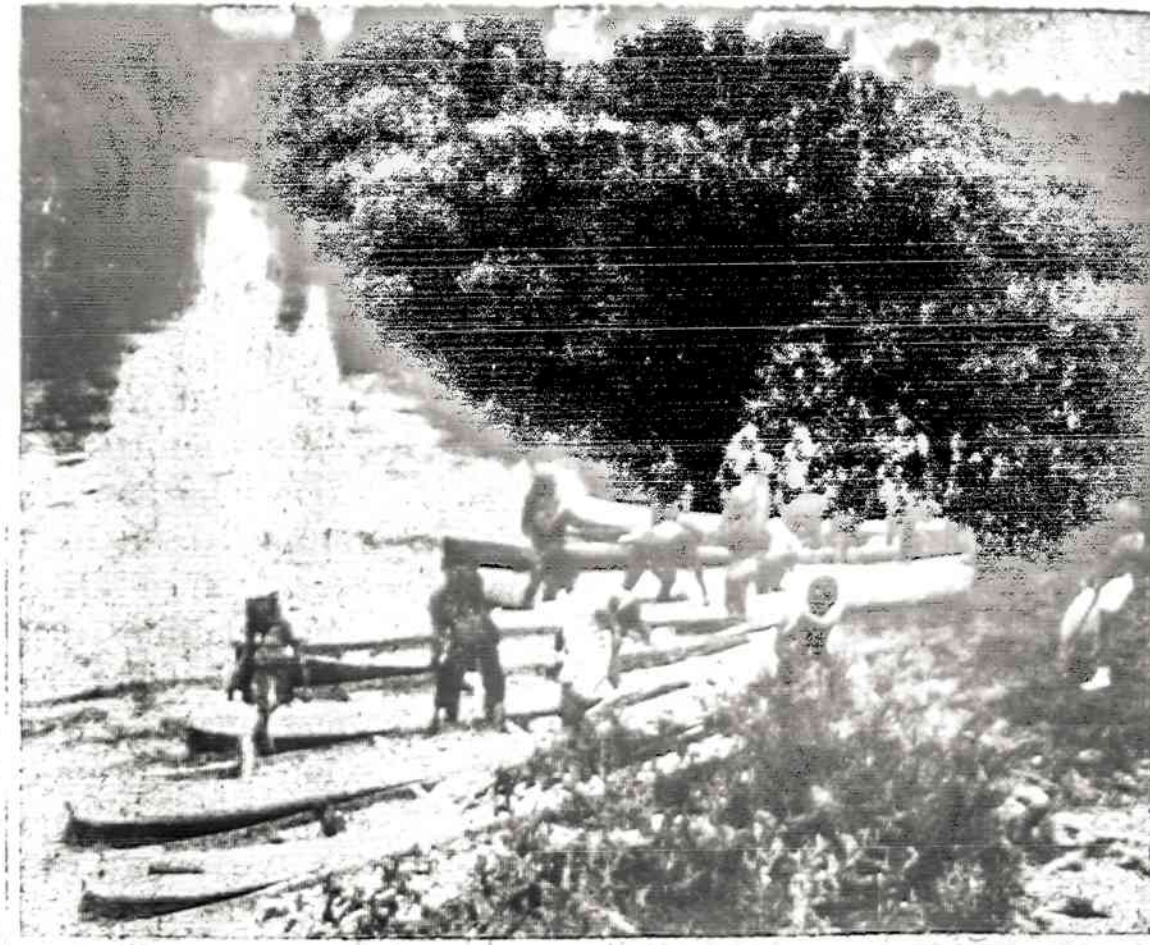
Pagal valstijų egzaminatorius, kurie SLA veiklą smulkmeniškai tyrinėjo, SLA ypač finansi-niai stovi ant labai stiprių pa-grindų.

SLA viceprezidentui Alek-sandrui Chaplikui ir Ildo glo-bėjoms Josephine Milerūtei ir Christine Austin teko dalyvauti Apskričių kelių kuopų susirin-kimuose.

SLA Pildomosios Tarybos ryšiai su SLA apskritimis bei kuopomis

Tarp kitų vietovių, SLA prez. Povilas P. Dargis ir viceprezi-dentas Aleksandras Chaplikas posėdžiavo su Naujosios Angli-jos organizatoriais ir dalyvavo Antrosios Apskrities suvažiavi-me Brockton, Mass.

SLA prez. P. P. Dargis ir se-kretorė G. Meiliūnienė dalyvavo SLA 5-tosios Apskrities New York - New Jersey kuopų atsto-vų suvažiavime.

Prez. P. P. Dargis su Chica-goje gyvenančiomis SLA Pildo-mosios Tarybos narėmis dalyva-vo SLA 6-osios Apskrities su-važiavime Chicagoje. Visos trys SLA Pildomosios Tarybos na-rės — Ildininkė Euphrozine Mi-kužytė, Ildo globėjos Josephine Milerūte ir Christine Austin, drauge su SLA prez. ir 6-sios Apskrities vadovybe bei kai ku-rių kuopų atstovais, posėdžiavo ir planavo pagyventi SLA vaju, o taip pat kalbėjosi ir planavo ir ruošiamoji SLA Seimo Chi-cagoje reikalais.

SLA 59-asis Seimas, kaip jau žinome, šaukiamas 1976 m. liepos mėn. 5 d. Pick Congress viešbutyje, 520 So. Michigan Ave., Chicagoje.

Sesijos pradžios Florentine Room liepos 5 d. 9 val.

"Linksmoji" dalis įvyks lie-pos 7 d.; 6 val. p. p. bus kock-teilias Oxford Room, o 7 val. Windsor Room banketas.

SLA Seimas šves Amerikos Jungtinių Valstijų 200 m. ne-priklausomybės ir Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 90 metų su-kakties minėjimus.

Smulkesnė programa bus pa-skelbta vėliau SLA Seimui ren-gti komisijos, kurią sudaro: SLA 6-oji Apskritis, kuopų vei-kėjai, taip pat Chicagoje gyve-nančios Pildomosios Tarybos narės.

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje istorija

SLA Pildomoji Taryba posė-džiavo su SLA istorijos paruošė-jais: istoriku žurnalistu Vytautu Sirvydu, dr. Algirdu Budreckiu, teisininku Antanu Diržiu ir žur-nalistu Jonu Valaičiu. Istorija parašyta, lieka spaudai techniškai paruošti.

SLA Namų remontas

SLA namas, 307 West 30th St., New York, remontuojamas. Rudens sezonui SLA reikalams jau bus patalpos pilnai sumo-dernintos.

SLA Poilsio namams komisi-ja, savo asmeniškomis atosto-goms išvykusi, apžiūrėjo vie-tovėse — Floridėje ir Atlantic City ketetą namų. Pilnai tinkamų prieinama kaina dar ne-rado.

Stipendijos lietuvių studentams

Jau ne pirmą kartą SLA skir-ia paramą — stipendijas aka-demikams lietuviams jaunuoi-ams. Šiuose SLA Pild. Tary-bos posėdžiuose paskirtos net trys: Eglei Juodvalkytei, kuri siekia Magistro laipsnio pabali-čių dramos srity, studijuojan-čiai Southern Illinois universi-tete, Carbondale, Ill., Angelei Kiaušaiti, studijuojančiai mu-ziką — klavinimą bei vaidybą Hunters College, New Yorke ir Juozui Juškai, studijuojančiam Marine Biology, Fairleigh Dis-kinson University, New Jersey.

Pagalba padėgėlei

Susivienijimui draugingas lai-krastis "Dirva", Cleveland, Ohio nukentėjo nuo gaisro. Užsidęs kaimyniniam namui, ugnis per-simetė į Dirvos patalpas. Maši-nas pavyko išgelbėti, bent jų dalį. Bet archyvas — liepsnose sudegė. Pildomoji Taryba nu-

tarė "Dirvai" paskirti vienkar-tinę pagalbą \$250.

SLA nariams dividendai

SLA Pildomoji Taryba na-riams nutarė mokėti dividen-dus; kai tik aktuaras baigs rei-kalingus apskaičiavimus, čekiai bus išsiuntinėti. Tai numatoma atlikti dar šiais metais.

Koresp.

Kas penktas Chicagoje gyvena iš Welfare

CHICAGO. — Skaicius iš lab-daros gyvenančių Chicago mie-ste tiek padidėjo, kad pačiame mieste (ghetuose) gyvenančiųjų kiekvienas penktas asmuo šal-pa gauna.

Labdara imančiųjų sąrašai ro-do, kad iš kiekvienų trijų juo-džių vienas gyvena iš šalpos, taip pat lotynai (meksikiečiai, portorikiečiai) kiekvienas tre-čias ima pašalpą, bet angliškai kalbančiųjų baltųjų tik kas dvi-dešimas ima pašalpą. Prieš pen-ketą metų (1970) apie 10 nuošim-tis čikagiečių ėmė welfare šal-pą — būtent 5 juodžių tarpe vienas, 5 lotynų taip pat kiekvienas iš 5, bet angliškai kalbančiųjų baltųjų tarpe šalpa ėmė tik po vie-ną iš kiekvienų 50, pranešė ur-banologas Pierre de Visé.

Pasak de Visé, 1970 m. ba-landžio mėnesį Chicago miesto labdaros sąrašuose buvo 347,900 šėpiamųjų; šiandien jų yra 605,150.

Miego liga jau čia

CHICAGO. — Oak Parke aš-tuoniolikametis James Beusch, gyv. 308 Home avenue, dviem dienom nuo pirmųjų ligos sim-pptomų pasirodymo praėjus mirė ligoninėje miego liga, vadinama encephalitis, kuri yra uodų išne-šijama ir įkandimais apkrečia-ma. Tai jau trečia mirtis ta li-ga Illinoisuje.

Apkrėsti encephalitis liga pir-miausiai pradeda skustis galvos skaudėjimu ir aukšta tempera-tūra. Vėliau išsivysto kalbos ir muskulių (raumenų) sunkumai ir miegas. Spėjama, kad ta liga apsikrėtę uodai (moskitai) yra Illinois pasiekę iš Mississippi.

TRUMPAI

— Milijonierius Naujienų ge-žuvinė. Vienas Naujienų ge-žuvinė iš Brighton Parko apylin-čių įteikė administratoriui Kristi-nai Austin pinigų nupirkti Il-linois valstijos 4 paprastus ir vieną Grand Slam bilietą Lai-mės šuliniui arba šaltiniui Nau-jienų piknike rugsėjo 7 d. Po-lonia Grove. Įteikdamas palin-kejo visiems pikniko dalyvams gražiai praleisti sekmadienio popietę geroje draugystėje, o laimingajam dalyviui tapti mi-lijonierium.

— Ponia Agnes Nausėda, esanti Carol Stream, Ill., slau-gydymo namuose, šventė savo gim-tadienį rugpjūčio 15 d. Jos gero-jai dukterė Valerija Nausėdaitė, gyv. Villa Park apylinkėje, lin-kėdama savo mielai mamytei geros sveikatos ir ilgo amžiaus, užsakė jai Naujienas vieneriems

HELP WANTED — FEMALE Darbininkų Reikia

REIKALINGA KARTU GYVENTI NA-MŲ RUOŠOS PADEJEJA dėl vyres-nio amžiaus moters. Privatus kamba-rys su vonia ir TV puikiai name su oro vėsinimu River Forest apylinkė-jė. Reikia suprasti angliškai. Skam-binti angliškai nuo 12 vidudienio iki 7 val. vak. Tel. 369-9435.

CLEANING WOMEN Private suburban home. Day time hours — full time. Transportation furnished from office to home. CTA Jefferson Park Transportation to Office. Must understand English. MINIT MAID INC. 7400 Waukegan Rd., Niles, Ill. 647-0433.

MISCELLANEOUS FOR SALE Įvairūs Parduodami

LIETUVIŠKI SODYTI IR RŪKYTI MĖSOS PRODUKTAI: lašiniai, kumpiai, skilandžiai, dešros, šoninės ir kitkas. 5200 So. WHIPPLE ST., CHICAGO, ILLINOIS 60632 Gamintojas V. DUKSTAS, Tel. 778-2537

RENTING IN GENERAL Nuomos

ISINUOJAMAS 5 1/2 KAMB. BUTAS 1-me aukšte su 2 dvigubais miega-mais, gazu šildymu, uždariais porčiais suaugusiems be gyvulių prie 64-tos ir Maplewood. Tel. GR 6-4435.

metams, kad jai dienos būtų šviesesnės, kad ji žinotų apie lie-tuvių veiklą ir apie savo gimtąjį kraštą Lietuvą. Naujienų vado-vybė: dėkoja p-lei Nausėdaitė už taip išmintingą dovanos pa-rinkimą ir kartu su ja siunčia p. Nausėdinei gerus linkėji-mus.

— Juozas Bagdžius, L. B. Mar-quette Parko Apylinkės valdy-bos pirminkas, įvairiais visuo-meniniais reikalais lankėsi Nau-jienose. Ta proga kalbėjosi su redaktorais ir savo pažįstamais tarnautojais, taip pat apžiūrėjo spaustuve. Naujienų paramai įteikė penkinę ir pažadėjo su ar-timaisiais dalyvauti rudens pik-nike.

— Šv. Kryžiaus ligoninės do-vanų krautuvėje ir laukiamajame yra originalių piešinių paro-da, daugiausia Europos meni-ninkų. Meno mėgėjai kviečia-mi ją lankyti darbo dienomis nuo 8 ryto iki 8 val. vak. Gau-tas už parduotus paveikslus pel-nas skiriamas puošti ligonių kambarius originaliais meno paveikslais, kurių iki šiol yra nupirkti virš 30.

— Kazys Balčiūnas, Lemont, Ill., Balso ir kitų lietuviškų or-ganizacijų veikėjas, pratešda-mas prenumeratą, atsiuntė Nau-jienų naudai 4 dol. Tos apylin-kės vienas tautietis užsisakė Naujienas 6 mėn. A. Sodatins iš Toronto atsiuntė 2 dol. Nau-jienų vadovybė visiems nuošir-džiai dėkoja.

— Ed. Varekojis, St. Peters-burg Beach, Fla., pareiškė pa-sitenkinimą S. Šurkas straips-niais apie pensininkų gyvenimą Kalifornijoje ir jų keliones ir gamtą bei istorines ir kultūri-nės reikšmės vietas. Ta proga jis atsiuntė porą dolerių Nau-jienų paramai.

— Lietuvių Tauragės Klubas kviečia visus atsilankyti į pas-kutinę šio gražaus rudensilio gegužinę rugsėjo 7 dieną, Bruz-gulienės sodyboje, esančioje 8274 So. Kean Ave, prieš Lietu-vių Tautinės kapines. Veiks virtuvė ir gros Adolfo Ramono orkestras. Prašo atvykti Klubo Valdyba

— Tautos šventės Minėjimas. JAV LB (Registruota) 1975 m. rugsėjo mėn. 7 dieną (sekmadienį) Sv. Antano parapijos sa-lėje Cicero, rengia Tautos šven-tės Minėjimą. Pamaldos Sv. Antano Parapijos bažnyčioje 10:30 val. ryto. Tuoj po pamal-dų įvyks minėjimas parapijos salėje. Paskaitą skaitys Dr. Zenonas Danilevičius. Po pas-kaityto bus suvaidinta Kviringo Runimo vieno veiksmo vaidas: "Grižtantieji iš Sibiro". Vaidins Cicero jaunimas. Poeziją de-klamuos Rita Vabalaitytė. Valdyba

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Zemė — Parduodami

PASKŲLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKĖJIMAMS DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I MUTUAL FEDERAL SAVINGS PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas 2212 W. Cermak Road. Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS - VALDYMAS - NOTARIATAS - VERTIMAS - VISU RŪSIU DRAUDIMO AGENTURA J. BACEVICIUS — BELL REALTY INCOME TAX SERVICE 6455 So. Kedzie Ave. — 778-2233

MORINIS BUNGALOW ant 43' skly-p. Centr. šildymas. 644a ir Whipple. Nebrangus.

2 BUTU po 4 1/2 kamb. 17 metu. 30' sklypas. Centrinis šildymas kiekvie-nam butui atskirai. Tik \$43,000.

4 BUTU: 2 po 4, 2 po 3 ir 3 kamba-riai sklype. 2 auto garažas. Centri-nis šildymas. Geros pajamos, gera gyventi vieta.

10 BUTU MORAS. Naujas šildy-mas. Geros pajamos. Dideli kamba-riai.

ŠIMAITIS REALTY Insurance. Income Tax 2951 W. 63rd St. Tel. 436-7878

5 APARTMENT CARNER BRICK 2 STORY. Side 3 car brick garage. All fenced in and landscaped. \$56,000 or best offer. 278-2053 or 276-2835.

SAVININKAS PARDUODA 5 KAMBARIU 2 MIEGAMUJU RANCH STILIAUS MORINI NAMAI su formaliu valgomuoju ir iš gatvės įvažiuojamu garažu geroje 83-čios ir Kedzie apylinkėje. Virš 30 tūkstančių dolerių. Tel. 787-6865.

Visu rūšių namų apšildy-mo specialistas JOHN PUCETA. Telefonas 925-4661. Sk.

Pasakyti tiesą šiais laikais yra pats svarbiausias reikalas ir būtiniausias uždavinys. Dėl tiesos ir teisybės Naujienos nie-kuomet nebijojo ir nebijo kon-frontacijos, nors dabar daug kas nori įvesti madą, kad bendradarbiavimas su sovietais yra patriotinis aktas, paliekant su jais konfrontaciją pavergtie-siems... Naujienos buvo ir yra už demokratiją ir toleranciją. Deja, jos negali toleruoti Lietu-vo okupacijos tolerantų ir pa-likti įvairių tipų bendradarbiau-tojus visiškoje laisvėje. Todėl šio pasimetimo ir iliuzijų politi-kos laikotarpiu Naujienos yra būtinos kiekvienam lietuviui. Reikia prisidėti prie sąjūdžio ju-biliejiniams metais padvigubinti skaitytojus. (Pr.)

TERA Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms. 3237 WEST 63rd ST., CHICAGO Telef. 434-4660

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

Didžiausias kailių pasirinkimas pas vienintelį lietuvių kailininką Chicagoje NORMANA BURŠTEINA Tel. 263-5826 (įstaigos) ir 677-8439 (buto) 185 North Wabash Avenue 2nd Floor Chicago, Ill. 60601

WOMEN INSURANCE Call: Frank Zepolis 3208 1/2 W. 95th St. GA 4-8654

DĖMESIO 62-80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI Tikrai \$60 pusmečiui automobilio Liability apdraudimas. Kreiptis: A. LAURAITIS 4645 So. ASHLAND AVE. 523-8775

A. TVERAS LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS Pardavimas ir Taisymas 2646 WEST 69th STREET Telef.: REpublic 7-1941

JEI "NAUJENAS" TU SKAITYSI, TAI IR KITAM PASAKYSI, KAD JOS RASO TIKRĄ TIESĄ — SKLEIDŽIA SVIESĄ.

Išėjusi iš spaudos ir galima gauti knygų rinkoje. AMERIKOS LIETUVIŲ POLITIKA Dr. Kazio Sidlauskio knyga apie Amerikos lietuvių pastan-gas daryti įtakos į krašto politiką. 102 psl. Kaina \$1.50. Knygos bus išsiųstos, jei \$1.50 čekis arba Money Orderis bus pasiųstas tokiu adresu: NAUJIENOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ MARIA NOREKIENE — VYTAUTAS ŽUKAUSKAS 2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 5-2787 Didelis pasirinkimas įvairių prekių. AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

MOVING — Apdraustas perkraustymas Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas. AL NAUJOKAITIS 2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ Cosmos Parcels Express Corp. MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE 2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737 3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320 Įvairių prekių pasirinkimas: motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, doleriniai Certifikatai. V. VALANTINAS

JUBILIEJINIŲ METŲ NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

NAUJIEJOMS šiemet suėjo 60 metų. Minint ta sukaktį, gerbiant pirmojo Amerikos lietuvių dienraščio steigėjų bei lietuviškos spaudos pirmūnų ir atliekant būtinas pareigas amžinam lietuviškos spaudos išlikimui skel-biamas Naujienų platinimo vajeus.

NAUJIEJOS tvirtai stovi ir kovoja už Lietuvos ir pavergtų lietuvių laisvę, neidamos ir nesidėdamos į sandėrius su okupantais ar jų iškalio-niais.

NAUJIEJOS palaiko visas lietuvių demokratines grupes, jų bendras institu-cijas ir remia visų lietuvių bendruosius darbus bei tikslus.

NAUJIEJOS atstovauja tyliąją lietuvių daugumą šiais pasimetimo, retor-ikos ir politinių iliuzijų laikais. Jos yra visiems idomios, naudingos ir reikalingos, net būtinios. Ne veltui, gerose draugijose girti Nauje-nas yra mada. Lai ta mada tampa jau prenumeruoti.

Todėl Naujienų vadovybė ir Vajeus komisija Jubiliejinių metų progą skelbdama platinimo vaju kreipiasi į visus lietuvių pasekti lietuviškos spaudos pirmūnų pavyzdžiais užsiimančius Naujienas tikslu sudaryti grandinę tolimiesiems darbuose ne tik laikraščio, bet ir visos išsivijos, taip pat pavergtos Lietuvos ir jos žmonių gerovei, siekiant visuotino lie-tuvių kailių reikalo nesensu.

KAINUOJA: Chicagoje ir Kanadoje metams — \$30.00, pusel metų — \$16.00, trims mėn. — \$8.50, vienam mėn. \$3.00. Kitose JAV vietose metams — \$26.00, pusel metų — \$14.00, vienam mėn. — 2.50. Užsieniuose — \$31.00 metams. Susipažinimui sludinama savaitė nemokamai.

Prašoma naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJIEJOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

☐ Siunčiu _____ dol. Naujienų prenumeratą, Jubiliejinio vajeus proga paremdamas lietuvišką spaudą.

☐ Vajeus proga prašau siųsti Naujienas vieną savaitę susipaži-nimui nemokamai ir be jokių įsipareigojimų.

PAVARDE IR VARDAS _____

ADRESAS _____